

BRUSELJ - Na 3. strani
Luca Visentini,
novi tajnik ETUC
 Intervju o problemih v Italiji in v EU

SESLJAN - Na 5. strani
Trojica izvedla
»samurajski« rop
 Zlikovci so uslužbencema grozili s sabljo

GORICA - Na 13. strani
Romunski sedež
je bil le fiktiven
 Prevozniku zasegli 1.200.000 evrov imetja

PREMIERA SNG
Soška fronta
z drugačne
perspektive

ITALIJA - V proračunu za leto 2016 brez davkov IMU in TASI, a le za 5 milijard manj porabe

Manj davkov, manj rezov

Jug pod vodo, pet mrtvih
 BENEVENTO - Lep del italijanskega juga je bil včeraj pod vodo. Skupno so poplave zahtevale pet smrtnih žrtev, od teh dve v Beneventu, kjer je je reka Calore prestopila bregove. Reševalne akcije je oteževalo slabo vreme, ki se bo nadaljevalo tudi danes. Šole so zaprte, na delu je vojska.

RIM - Italijanski premier Matteo Renzi je predstavil osnutek proračuna za leto 2016. Povzel ga je s sloganom »Italija z znakom plus«, težak pa je med 27 in 30 milijardami evrov. Renzi je potrdil, da namerava krepko zmanjšati davke. Potrdil je »bonus 80 evrov« za zaposlene z nižjimi dohodki, odpravil bo nepriljubljena davka IMU in TASI, veliko investiral v naložbe in infrastrukture in v zmanjševanje davkov za podjetja. Gotovinska plačila bodo zvišali na 3000 evrov, cenejša bo TV naročnina.

A javno porabo bo vlada zmanjšala le za pet milijard evrov, kar pa je le polovica tega, kar je sprva načrtovala, zato mnogim ni jasno, kako točno namerava premier financirati vse to, kar obljublja.

Zakon mora obravnavati parlamenti, pod drobnogledom ga bo imela tudi Evropska unija.

Na 2. strani

TRST - V okviru medobčinske zveze **Bomo 1. januarja 2016** **dobili skupno policijo?**

TRST - 1. januarja 2016 bi morala začeti delovati skupna krajevna policija v okviru nove Julijske medobčinske teritorialne unije. To predvideva statut omenjene unije, vendar je vprašanje, ali bo to možno, saj je časa za organizacijo nove službe malo. Srečanja med odgovornimi krajevnih policij šestih občin tržaške pokrajine so bila doslej le spoznavnega značaja in niso privedla do konkretnih odločitev, tako da ostaja vse skupaj nedorečeno. Če bi se posamezne policije v tem trenutku združile, bi štele skupaj 330 uslužbencev.

Na 5. strani

Križman in Pavšič o SKGZ in manjšini

Na 4. strani

Repentabor: statut unije spet ni prodrl

Na 5. strani

Tržaški občinski svet o starem pristanišču

Na 6. strani

V Križu začasno zaprli Bito-Ljudski dom

Na 7. strani

Pol Štmavra je bilo brez elektrike

Na 13. strani

GRADIŠČE - Po preselitvi obsoških pribežnikov v CIE

Poziv Gorici, naj pomaga

Županji iz Gradišča na daljavo odgovarjajo goriški upravitelji: »Nočemo postati predmestje Kabula«

GRADIŠČE - Županja iz Gradišča Linda Tomasinsig je prepričana, da morajo vse občine iz goriške pokrajine prispevati k reševanju težav, ki jih povzročata begunska kriza. Po ponovnem odprtju centra CIE je po njenih besedah v Gradišču nastanjenih okrog štiristo pribežnikov. »Goriški župan Ettore Romoli pa trdi, da je Gorica s 70 pribežniki že zapolnila vsa svoja razpoložljiva mesta,« poudarja Linda Tomasinsig, ki je prepričana, da mora k reševanju težav več prispevati ravno Gorica, saj po njenih besedah odklonilna stališča goriške uprave ne vodijo prav nikamor. V Gorici se seveda z županjo nikakor ne strinjajo. »Nočemo postati predmestje Kabula,« je med sinočnjo desnosredinsko manifestacijo poudaril goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi.

Na 12. strani

DEVIN-NABREŽINA - Projekt Kohišče

Ovrednotiti hočejo Grmado in okolico

BRUSELJ - Jadransko-jonska pobuda

Dežela FJK išče novo vlogo na Balkanu

BRUSELJ - Jadransko-jonska pobuda predstavlja veliko priložnost za vse sodelujoče italijanske dežele in v tem okviru tudi za Furlanijo-Julijsko krajino. To je na bruseljskem posvetu o tem projektu (kratica Eusair) povedala visoka evropska komisarka Federica Mogherini, ki se je ob robu pobude srečala s predsednico FJK Debora Serracchiani (na sliki). FJK je ena izmed glavnih pobudnic te mednarodne makroregije, pri kateri sodelujejo, poleg italijanskih dežel od Trsta do Barija, še Slovenija, Hrvaška, Grčija, Albanija, Bosna in Hercegovina, Srbija in Črna gora.

Predsednica FJK je v svojem posegu na posvetu namenila prvenstveno pozornost prometnim zvezam, ki so zastarele in nikakor ne odgovarjajo naraščajočim potrebam ljudi in gospodarstva. Na prometnice se je navezal predsednik dubrovniške županije Nikola Dobrosavič, ki je sicer izpostavil večjo skrb za okolje na območju Jadranskega in Jonskega morja. Da je skrb za okolje eden glavnih problemov tega območja

je poudaril tudi Michele Emiliano, predsednik Dežele Apulije. Zavzel se je za sodelovanje jadranskih pristanišč, ki ga trenutno ni.

Serracchianijeva je kot možen vir novih investicij v državah nekdanje Jugoslavije, Grčije in Albanije omenila t.i. Junkerjev vseevropski investicijski plan ter druge evropske projekte, ki so še vedno premalo izkoriščeni. Da so razvojne možnosti velike, a še premalo izkoriščene, je soglašala Mogherinijeva.

Visoka evropska predstavica za zunanjo politiko je s Serracchianijevu v Bruslju izmenjala tudi stališča o begunski problematiki, ki od blizu zadeva FJK, zlasti pa države nekdanje SFRJ. Sogovornici sta soglašali, da begunci sodijo med prednostna vprašanja Evrop-

skje unije. Bruseljskega posveta sta se udeležila tudi deželna odbornika Loredana Panariti (šolstvo) in Cristiano Shaurli (kmetijstvo).

ODLOK O ŠOLI Sindikata: Razen inšpektorja, ni ugodnih določil

TRST - V zvezi z objavo posebnega odloka o slovenski šoli se je večeraj odzval tudi Sindikat slovenskih šol in izrazil izražanje vse svoje razočaranje. Sindikat v sporočilu za javnost ugotavlja, da so vladni uradi izigrali vse, ki so s svojimi predlogi aktivno sodelovali pri sestavi omenjenega dekreta in ki so veliko truda vložili v to, da bi lahko uredili tista kritična področja, ki v bistvu hromijo delovanje in obstoj šol s slovenskim učnim jezikom.

Predstavljeni odlok je namreč po oceni Sindikata slovenske šole v popolnem nasprotju z zahtevami slovenskih šolskih subjektov in hromi določila zaščitnega zakona, saj vsebinsko zanemarja in v bistvu izvotli vlogo slovenskega urada, predvidenega po 14. členu zakona 38/01, kateremu odvzema vsakršno minimalno avtonomijo in ga obravnava le kot podrejenega golega izvajalca odločitev, ki jih sprejema ministrstvo oz. ravnateljstvo deželne šolskega urada FJK.

Sindikata slovenske šole ugotavlja, da vsebinsko ministrski odlok v marsičem samo potrjuje že obstoječe ustaljene prakse, izredno sporen pa je v 8. členu, ko obravnava določanje seznama osebja. Po mnenju sindikata je to velik korak nazaj, saj prenaša odgovornost za odločitve o številu mest slovenskega organika iz ministrske ravni na mizo deželne šolskega ravnatelja za FJK, kar bo nedvomno ustvarilo nepotrebne napetosti med slovensko in italijansko šolsko stvarnostjo in med slovenskim in italijanskimi sindikati pri pogajanjih za določanje organika za slovenske šole, saj bo ta odvisen od dogovarjanja glede na število mest določenih za deželo FJK. Ločen organik za slovenske šole je bil že ustaljena praksa zadnjih let in je bil dosežen na podlagi zahtev vseh šolskih komponent naše Dežele, tako slovenskih kot italijanskih, saj je enoten seznam oškodoval tako ene kot druge.

Vprašljiv je tudi 9. člen, ki obravnava seznam osebja namenjenega avtonomiji. Tu odlok ne predvideva, da bi bile slovenske šole, glede na svoje specifične potrebe, deležne dodatnega osebja. Odlok sicer večkrat poudarja specifično šol s slovenskim oz. dvojezičnim učnim jezikom, vendar jim konkretno ne zagotavlja potrebnih sredstev, če niso ta v skladu s parametri večinskih šol.

Po oceni Sindikata slovenske šole sta pod vsako kritiko tudi 3. in 4. člen, ki predvidevata odnosno, da bi se digitalizacija upravljanja za slovenske šole in prilagajanje preverjanja INVALSI potrebam slovenske šole (ki naj bi lahko potekalo tudi s specifičnimi konvencijami s šolskimi ustanovami Republike Slovenije), uresničevala brez dodatnih finančnih bremen za italijansko državo.

Končno Sindikat ugotavlja, da v odloku ni zapisana niti vrstica v zvezi s črtanjem osebja, ki je sicer predvideno po zakonu 32 iz leta 1973 in ki ni bilo nikoli zakonsko ukinjeno, kar nedvomno potrjuje oceno, da pričujoči odlok zmanjšuje stopnjo zaščite.

Edini otipljivi pozitivni element ob branju odloka je določilo, ki omogoča takojšnje nastanitev šolskega inšpektorja, to je profila, ki je zakonsko že predviden, a ga slovenske šole v Italiji že vrsto let nimajo.

Zaradi vsega navedenega sindikat apelira, da se politične sile in ustanove na krajevni ravni in v Rimu odločno aktivirajo, da pride v času do potrebnih sprememb. Sindikat apelira tudi na Vlado Republike Slovenije, da na ravni bilateralnih odnosov poseže za izboljšanje in dopolnitev omenjenega odloka, se zaključuje sporočilo sindikata.

INTERVJU - Luca Visentini je novi generalni tajnik Evropske konfederacije sindikatov ETUC

»V Evropi nujne naložbe«

BRUSELJ - Clan tajništva Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) Luca Visentini, ki je od leta 2011 v Bruslju zastopal italijanske zvezne sindikate Cgil, Cisl in Uil, je od 2. oktobra novi generalni tajnik organizacije. Visentini, ki je bil v preteklosti skoraj 15 let deželni in tržaški tajnik sindikata Uil, je nasledil generalno tajnico Francozinjo Bernadette Ségol.

Visentini je bil v tajništvo ETUC izvoljen maja leta 2011 na kongresu konfederacije v Atenah, v začetku leta pa je v izvršnem odboru organizacije v okviru izbir kandidatov za novega predsednika nazadnje prevladal nad drugim kandidatom Petrom Scherrerjem, ki je zastopal nemški sindikat Dgb. Visentinija so formalno imenovali na predsedniško mesto na kongresu, ki je bil v začetku oktobra v Parizu, novi tajnik pa je imel od marca do danes čas za sestavo nove ekipe, ki bo vodila ETUC v prihodnjih štiri letih, in pripravo ustreznega programa oziroma strategije.

Že v marcu ste nakazali nekatere prednostne teme, in sicer v glavnem boj proti varčevalnim politikam, ki jih je vsilila Evropa, boj proti brezposelnosti in boj za pravičnejše plače. Kaj se je od takrat spremenilo?

Prejšnji teden smo se zbrali na kongresu v Parizu, medtem pa sem s sodelavci sestavljal novo tajništvo, ki mi bo pomagalo v prihodnjih štiri letih. Sestavili smo zelo uravnovešeno ekipo, ki zastopa okvirno vsa geografska območja Evropske unije. Tajništvo sestavljajo mladi ljudje, saj je povprečna starost 45 let. V njem so trije moški in štiri ženske, ki zastopajo Nemčijo, Švedsko, Španijo, Estonijo, Irsko in Francijo.

Kako je potekal kongres?

Kongresa se je udeležil predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker, ki je izjavil nekaj pomembnih stvari.

Kaj je povedal?

Povedal je, da je Evropska komisija pripravljena na razpravo glede utrjevanja sindikalnega pogajanja na državni ravni, glede jamstev za enakopravnost in enake pravice za delavce, ki se premikajo v Evropi, ter glede boja proti prekernosti. To so tri za nas zelo pomembne točke.

Kakšne bodo vaše prednostne izbire?

Prvi koraki, ki jih bomo storili v okviru novega mandata, bodo zadevali ravno te tri točke. Preverili bomo, ali se bodo Junckerjeve obljube spremenile v konkretne ukrepe. V ta namen se bo v kratkem začelo pogajanje z Evropsko komisijo. Temu gre seveda dodati prizade-

Novi generalni tajnik Evropske konfederacije sindikatov ETUC Luca Visentini

vanja za ponovni zagon gospodarstva in nujne po novi politiki investicij, ki bo spravila v predal politiko varčevanja.

Med najhujšimi problemi je nedvomno brezposelnost.

Seveda, to je glavna tema v Evropi. Za uspešen boj proti brezposelnosti pa je potrebno, da spet zaživita ekonomija in rast. Za to je potrebno upoštevati dva elementa: po eni strani so nujne naložbe, še predvsem javne. Evropa potrebuje novo industrijsko politiko ter investicije v raziskovanje, inovacijo, izobraževanje itd. Po drugi strani pa je nujno, da se povečajo plače. Če se ne bo povečalo notranje povpraševanje oziroma potrošnja, bo izhod iz zdajšnjega položaja nemogoč. Spomniti je namreč treba, da približno 70 odstotkov evropskih proizvodov ostane v Evropi. Če se torej kupna moč ne poveča, bo nemogoče, da ekonomija spet zaživi.

Kaj je treba storiti, da pride do več investicij in do povečanja plač?

Po eni strani je potrebno pogajanje za spremembo ekonomskih politik v Evropi. Evropska konfederacija sindikatov bo v tem smislu zelo angažirana. Poleg tega je nujna nova faza v kolektivnem pogaja-

ropi. V nekaterih državah namreč še vztrajajo pri načelu, da je konkurenčnost mogoča le z nižanjem stroškov in da je za povečanje produktivnosti potrebno omejiti sindikalna pogajanja le na odnose med delodajalcem in odvisnimi delavci. V resnici statistični podatki, ki nam jim je posredovala ravno Evropska komisija, dokazujejo, da samo v državah s trdnimi odnosi z državnimi sindikati in kolektivnim pogajanjem so mogoča primerna pogajanja in torej rast produktivnosti. Ko pa so plače na minimalni ravni in so sindikalna pogajanja nemogoča, produktivnost krepko pade in gospodarstvo nazaduje. Teorija, ki jo spodbuja italijanska vlada za ukinitve odnosov s sindikati, je torej brez vsake osnove.

V Evropo je v zadnjem obdobju prišel pravi val beguncev in je prišlo do različnih stališč glede sprejemanja. Nemška kanclerka Angela Merkel pa je v tem okviru med drugim pozvala nemške proizvajalce avtomobilov, naj zaposlijo migrante (to je bilo sicer pred škandalom družbe Volkswagen). Kako na to gleda ETUC?

Glede tega fenomena je treba upoštevati dva aspekta. Po eni strani je vprašanje migrantov, ki zapustijo svoje kraje iz ekonomskih razlogov. Jasno je, da je v Evropi demografski problem in je tudi mnogo brezposelnih. Vendar je tudi res, da je mnogo delovnih mest, ki jih evropski delavci ne krijejo. Zaradi tega je nujna dodatna delovna sila. Logično je, da morebitnega problema »nelojalne konkurence« med delavci ne bo mogoče rešiti s tem, da odklanjamo priseljence, ampak s tem, da se zagotovijo isti pogoji in se onemogoči izkoriščanje delavcev. Naš sindikat je na tem področju na evropski ravni zelo angažiran in je med drugim zgradil pravo mrežo za pomoč migrantom, ki jo sestavlja približno sto stičiščnih točk v raznih državah. Med temi je tudi Trst, saj so tržaški sindikati del te mreže.

Kaj pa val migrantov, ki prihajajo v Evropo še predvsem iz Sirije?

Vprašanju priseljencev iz ekonomskih razlogov se je v zadnjem obdobju pridružil hud problem beguncev. Sindikat je bil v prvi vrsti skupaj z Evropsko komisijo pri izdelavi agende za iskanje rešitev. Priznati je treba, da je bil predsednik Juncker sposoben prepričati druge evropske države, da sprejmejo vsebino te agende, saj je njegov predlog prejel večino glasov v evropskem svetu. Zdaj pa se postavlja vprašanje, ali ga bo mogoče primerno izvajati.

Aljoša Gašperlin

To se zdi tudi znamenje za italijansko vlado...

Seveda. Upamo namreč, da ne bo vlada padla v skušnjavo in se pustila prepričati od nekaterih slabih učiteljev v Ev-

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

MEDOBČINSKA ZVEZA - Problematika združevanja služb

Bo 1. januarja startala skupna krajevna policija?

Doslej še nič konkretnjšega, časa pa ni veliko - Kako bo z dvojezičnostjo in kje bodo službovali policisti?

Bo s 1. januarjem 2016 t.i. Julijska medobčinska zveza res razpolagala z novo, obširnejšo lokalno policijo? Vprašanje je na mestu, saj smo v oktobru in je dogovarjanje o združitvi krajevnih policij šele v povojih, dejstvo, da so statut nove unije razen v tržaškem in zgoniškem zavrnili v vseh ostalih občinskih svetih (nazadnje spet ni prodril v repentabskem občinskem svetu, kot poročamo na drugem mestu) ter to, da je bil vložen tudi priziv na Deželno upravno sodišče, ki bi se moralo izreči, tudi ne pomaga.

Krajevna policija in administrativna krajevna policija sta namreč dve od številnih služb posameznih občin, ki bi morali iti med prvimi na pot poenotenja oz. pod okrilje nove medobčinske zveze. Nova skupna krajevna policija bi morala zagledati luč sveta 1. januarja 2016, kar pomeni čez poltretji mesec, če se zanesemo na trenutne uradne podatke o številu osebja pa bi morala šteti 330 pripadnikov: toliko je namreč trenutno uslužbencev krajevne policije v posameznih občinah. Največ uslužbencev, in sicer 305 (med temi 235 pripadnikov operativnega in 70 administrativnega osebja), ima Občina Trst, sledi jim Občina Milje s 14 uslužbenci, Občina Devin-Nabrežina jih ima 6, Občina Dolina 3, občini Zgonik in Repentabor pa imata vsaka po enega policista.

Nova krajevna policija naj bi v bistvu imela enake pristojnosti, kot jih trenutno imajo krajevne policije posameznih občin in bi bila seveda dejavna na celotnem ozemlju, ki obsega območje šestih občin tržaške pokrajine. Vendar je dobra dva meseca pred napovedanim dejanskim startom vse skupaj dejansko še nedorečeno. Prišlo je sicer do nekaterih srečanj, ki pa so bila zgolj spoznavnega značaja in na katerih se dejansko ni odločilo nič oz. ni še nič uradnega. Tako ni znano, kako bo s spoštovanjem dvojezičnosti oz. rabo slovenskega jezika tako na vidnih točkah, kot so npr. napisi na policijskih vozilih, kot tudi v zapisnikih in dokumentih. Prav tako se ne ve, kako bo delovalo poveljstvo oz. ali bodo krajevni policisti, ki so doslej opravljali službo v posameznih občinah, še naprej delovali na ozemlju matičnih občin ali pa jih bodo lahko službeno pošiljali tudi v druge občine medobčinske zveze. Včeraj je v Trstu potekal sestanek pristojnih odbornikov v zvezi z vprašanjem osebja v novi zvezi, vendar specifično o problematiki krajevne policije ni bilo govora. Skratka, položaj je zelo zapleten in nejasen, tako da je pri nekaterih akterjih zaznati tiho upanje, da se start nove skupne službe preloži, saj v dveh mesecih take službe ni mogoče postaviti na noge. (iž)

Parkirala na Kontovelu, avto pa našla na Opčinah

Avtomobil fiat 500, ki ga je bila voznica pretekli četrtek zgodaj popoldne parkirala na Kontovelu, se je naslednje jutro iz nepojasnjenih razlogov znašel na Opčinah. Tam je namreč v petek zjutraj neki občan obvestil izvidnico tržaške krajevne policije, da je pred njegovo hišo ustavljen avto v precej slabem stanju. Fiat je kazal očitne znake vloma na levih vratih, manjkali so tudi nekateri pomembni deli karoserije in notranje opreme. Lastnica se sploh ni zavedala izginotja avta, saj ga ni javila. Skoraj gotovo je šlo za krajo, tatovi pa so avto tudi poškodovali. Fiat so vrnili lastnici, tožilstvo pa je uvedlo preiskavo.

Tržaški (desno) in dolinski krajevni policisti na arhivskih posnetkih

FOTODAMJ@N-ARHIV

Število uslužbencev krajevne policije

Občina Trst	305
Občina Milje	14
Občina Devin-Nabrežina	6
Občina Dolina	3
Občina Zgonik	1
Občina Repentabor	1
Skupno	330

SESLJAN - V sredo zvečer nasilen dogodek v nekem lokalu

Pravi »samurajski« rop

Roparska trojica grozila uslužbencema s sabljo in odnesla prenosni računalnik - Karabinjerji so zlikovce kmalu prijeli

Karabinjerji nabrežinskega poveljstva so včeraj zjutraj aretirali tri moške zaradi nasilnega ropa, ki so ga izvedli dan prej v nekem obratu v Sosljanu.

Vsi trije aretiranci so stari znanci sil javnega reda: gre za dva italijanska državljana, 36-letnega V.S. in 51-letnega C.G., in za 34-letnega romunskega državljana J.V., ki so 14. oktobra pozno zvečer v sesljskem lokalu uprizorili pravcat »samurajski« rop: uslužbencema, moškemu in mlajši ženski, ki sta bila takrat prisotna v lokalu, so namreč grozili z nič manj kot znano samurajsko sabljo, imenovano »katana«, na koncu pa so ju tudi pretepli in iz lokala odnesli prenosni računalnik.

Uslužbenca sta se zatekla na karabinjersko poveljstvo v Nabrežino, kjer so jima karabinjerji in reševalci službe 118 nudili pomoč, kmalu potem pa je na podlagi informacij, ki sta jih nudila napadencema, stekel lov za nasilno roparsko trojico. Pri tem karabinjerji niso imeli posebnih težav, saj so roparje izsledili v bližini oropanega lokala, ju tam ustavili in jima nataknilo lisice ter odpeljali v koronejski zapor. Sodnik za predhodne preiskave je včeraj zjutraj tudi odredil pripor.

Po nočnem nalivu voda v vrtcih

Otroški vrtec Ubalda Vrabca v Bazovici

FOTODAMJ@N

Obilne padavine, ki so v sredo ponoči in včeraj zjutraj zajele tržaško pokrajino, so kot običajno povzročile nekaj težav. Lokalna in prometna policija ter gasilci so imeli opravka z manjšimi nesrečami (na avtocestnem priključku med ulicama Frigessi in Caboto se je avto obrnil okoli svoje osi, voznik pa poškodoval), presenečenje pa je pričakalo slugo, ki je malo pred 7.30 odklenil vrata openskega otroškega vrtca Andreja Čoka.

Notranja veža oziroma večnamenski prostor, v katerem se otroci običajno igrajo in prisostvujejo prireditvam, je bil popolnoma poplavljen, deževnica je pronicala z več strani, kapljalo pa je tudi z neonskih luči, kar je nevarno. Vrtec ima ploščato streho, žlebovi pa se včasih menda zamašijo z listjem. Ravnateljica Marina Castellani je povedala, da so delavci večkrat popravljali objekt, žal pa se problem ponavlja, čeprav take poplave še niso videli. Osebe se je takoj lotilo dela in začelo odstranjevati vodo, del otrok so starši naposled zadržali doma, ostali so se z vzgojiteljicami odpravili v (suhe) učilnice. Delo je nadajevalo podjetje Global Service.

Medtem se je deževnica pojavila tudi v slovenski sekciji vrtca Ubalda Vrabca v Bazovici, kar je menda že stalnica. (af)

REPENTABOR Za statut unije sinoči spet premalo glasov

Marko Pisani

Statut medobčinske unije v repentabskem občinskem svetu spet ni prodril. Občinska skupščina je namreč na sinočnji seji vnovič vzela v pretres statut, potem ko ga je že zavrnila oz. ga ni sprejela na prvem glasovanju konec septembra. Če pa je bil takrat izid 5 proti 5, je bil rezultat tokrat rahlo drugačen. Statut medobčinske zveze je namreč prejel 6 glasov, proti so se izrekli 4 občinski svetniki, eden se je vzdržal.

Za statut so poleg župana Marka Pisanija (Skupaj) glasovali še podžupan Casimiro Cibi (Napredna lista), Tanja Rebula (Skupaj), Omar Marucelli (Napredna lista), Renato Pelessoni (Skupaj) in Angelo Barani (Skupaj), proti pa Mojca Skabar (Napredna lista), Tanja Kosmina (Napredna lista), Ervin Gustin (Skupaj) in Lorenzo Milic (Skupaj). Jože Bitežnik (Skupaj), ki je na prvem glasovanju oddal negativen glas, se je tokrat vzdržal. Dva svetnika sta bila upravičeno odsotna.

Župan Pisani je ocenil, da so nekateri spet glasovali v znak protesta proti deželni reformi in ne proti statutu. Glede na to, da bi za odobritev statuta zadoščal le še en glas, se bo občinski svet najbrž spet sestel v kratkem, je razložil Pisani. Če bo prihodnjič statut sprejet, bo na vrsti še 4. glasovanje. (ag)

Kompostiranje: prošnje je treba vložiti do 30. oktobra

Kdor namerava letos prvič vložiti prošnjo za 20-odstotno znižanje davka TARI s tem, da bo na svojem domu skrbel za kompostiranje organskih odpadkov, ima čas za vlogo do 30. oktobra, če mu bodo prošnjo odobrili, pa bo znižanje začelo veljati leta 2016. Kdor je vložil prošnjo že lani in so mu jo odobrili, pa nima potrebe, da bi jo vložil še enkrat. To je bilo slišati na ponedeljkovem javnem srečanju na sedežu družbe Esatto, ki ni bilo namenjeno samo možnosti znižanja davka TARI, ampak tudi drugim aspektom, vezanim na zmanjšanje količine odpadkov in ločevanje le-teh. Občina Trst namerava nadaljevati z informiranjem in ozaveščanjem občanov o pomenu ločevanja odpadkov, ki je izbira v znamenju civiliziranosti in spoštovanja, ki gleda na prihodnost in vedno bolj odgovorno rast mladih generacij.

V Trstu in na Krasu bodo posadili 265 dreves

Tržaški občinski odbor je na svoji ponedeljkovi seji na predlog odbornika za javna dela Andrea Dapretta odobril načrt, na podlagi katerega bodo spomladi prihodnje leto začeli s posaditvijo 265 novih dreves (npr. lip, javorov, turških lesk in rdečelistnih sliv) za obnovo drevesnih nasadov v Ul. Battisti, Miramarskem drevoredu, Barkovljah, Drevoredu D'Annunzio, Ul. Baiamonti ter na Opčinah, v Bazovici in Križu, za kar je namenjenih 160.000 evrov.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Avdicija komisarja Pristaniške oblasti Zena D'Agostina

Staro pristanišče pod drobnogledom

Prihodnost starega pristanišča, premestitev prostocarinskih con in porast prometa v tržaškem pristanišču so bili v ospredju na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta, ki jo je predsednik skupščine Iztok Furlanič sklical izključno na to temo. Kot je razložil na začetku seje, so nekateri občinski svetniki tako iz vrst leve sredine kot opozicije pripravili številne resolucije glede starega pristanišča. Zato so se odločili, da namenijo temu posebno srečanje in nanj povabijo komisarja Zena D'Agostina, uvodno besedo pa je imel tržaški župan Roberto Cosolini. Po avdiciji naj bi skupščina razpravljala o omenjenih resolucijah, vendar so nazadnje ta del razprave preložili na prihodnjo sejo, ki bo v ponedeljek.

D'Agostino je uvodoma poročal o stanju v tržaškem pristanišču in o nekaterih podjetjih v težavah, ki so nato šla v stečaj, zaradi česar so bili mnogi pristaniški delavci v hudih težavah. Po daljših pogajanjih so sklenili ustrezne dogovore in rešili položaj mnogih delavcev, je dejal D'Agostino. Podjetje Minerva, ki je urejalo delo na klic v pristanišču, bo prenehalo delovati, njegovo vlogo pa bo prevzelo novo podjetje sporazumno s Pristaniško oblastjo.

Glavna tema je bila po pričakovanju delna premestitev prostocarinskega območja. D'Agostino je povedal, da bodo premaknili pol milijona kvadratnih metrov. Tržaško pristanišče vsekakor ne potrebuje prostocarinskih con (na primer za logistično ploščad), je dejal komisar in razložil, da bodo v starem pristanišču vsekakor ostale nekatere prostocarinske cone. Območij, ki bodo še naprej državna last, se npr. ne bodo dotaknili, ko pa bi bilo potrebno, bi lahko v prihodnosti te prostocarinske cone še povečali oziroma raztegnili. Skratka, ostanejo odprte vse možnosti: nekatere prostocarinske cone

ZENO D'AGOSTINO

ROBERTO COSOLINI

bodo torej ostale v starem pristanišču, druge bodo premaknili, in sicer zaenkrat na Fernetice (ti so prvi na seznamu) in na območje pri Proseku, ki je last Pristaniške oblasti. T.i. popravek Russo, ki je odprl vrata za premik prostocarinskih območij, predpostavlja, da morajo biti te cone vezane na pristanišče, je spomnil D'Agostino.

Avdiciji komisarja so sledila številna tehnična in mestoma politična vprašanja občinskih svetnikov. V zvezi s prostocarinskimi conami je komisar med drugim izrazil začudenje, ker ni v Russovem popravku omenjena Pristaniška oblast, ampak je govoril o tem, da bodo o njihovi premestitvi odločale »pristojne institucije«. D'Agostino je vsekakor glede tega posredoval vest, da se bo v prihodnjih dneh sestalo omizje, ki bo formalno sklenilo premestitev nekaterih prostocarinskih območij.

A.G.

Raffaele Cantone v starem pristanišču

Predsednik državne oblasti za boj proti korupciji Raffaele Cantone bo po napovedih tržaškega senatorja DS 26. novembra v Trstu. Cantone bo obiskal staro pristanišče in se bo udeležil tudi odprtja novega leta šole za socialno in politično izobraževanje 20Lab.

RAFFAELE CANTONE

ZKB - Ravnatelj Aleksander Podobnik se je upokojil

Aleksander Podobnik ARHIV

Po triinidesetih letih neprekinjenega dela v Zadrugi kraški banki (ZKB) je za glavnega ravnatelja Aleksandra Podobnika dozorel čas za upokožitev, so sinoči sporočili s sedeža banke.

»Aleksander Podobnik je kot ravnatelj vodil našo banko v letih velikega razvoja, to je v letih, ko je banka že uspešno odprla večino svojih podružnic v okolici Trsta in v samem mestnem središču z namenom, da bi se čimbolj približala svojim članom in strankam ter tako tudi razširila poslovanje na celotno območje mesta in tržaške pokrajine. Ravnatelju Podobniku gre zahvala za opravljeno profesionalno delo tudi v obdobju, ki je za celoten bančni svet vse zahtevnejši, kar potrjuje tudi zaupanje vse številnejših strank in članov do naše ustanove. Upravni in nadzorni odbor ter ves delovni kolektiv se mu iskreno zahvaljujejo za vse delo, ki ga je v minulih trinidesetih letih opravil v korist naše banke,« piše v tiskovnem sporočilu ZKB.

Dolžnosti odhajajočega ravnatelja bo prevzel dosedanj podravatelj Sergio Carli.

GRADBENIADA Zavod Zoisa gostil šole iz vse Slovenije

Pred kratkim je Tehniški zavod Žige Zoisa organiziral Gradbeniada. Gre za pobudo, ki se je udeležijo profesorji gradbenih šol iz matice in zamejstva, da bi navezali in utrdili medsebojne stike. Letos so Zoisovci gostili šole iz vse Slovenije. Prvi dan so bila na vrsti športna in spretnostna tekmovanja. Po vnetih bojih v namiznem tenisu, tenisvoljeju, šahu, odbojki, orientacijskem pohodu, teku v žakljih, skakanju s kolebnico, slepi miši in likanju je na končni lestvici prevladala postava gostiteljev, ki so zmagali v prvih treh disciplinah in se visoko uvrstili tudi v ostalih. Sledile so ekipe Ljubljane, Novega Mesta, Maribor, Celja in Kranja. Nagrajevanje je bilo zvečer v kriški restavraciji. Naslednji dan so imeli gostje vodeni ogled slovenskega Trsta in skupno kosilo.

To je že tretje srečanje, ki ga organizira zavod Žige Zoisa (pred tem v letih 2003 in 2009), sicer pa na njem sodeluje že od leta 2000. Zavod nastopa tudi na dijaških Gradbeniadah, čeprav jih zaradi pomanjkanja ustreznih športnih objektov in menze ne more organizirati. Tu dijaki tekmujejo ne le v športnih panogah, temveč tudi v nalogah iz gradbene tehnike in tehničnega risanja.

Marko Oblak

POLICIJA - Kampanja Una vita da social

Mladi in socialna omrežja

Socialna omrežja med najstniki že zdavnaj postala najbolj uporabljeno orodje za komunikacijo

Svojo podporo pobudi so potrdili tudi igralci košarkarske ekipe Pallacanestro Trieste 2004 Pecile, Bossi in Baldasso ter trener Pratico'

FOTODAMJ@

V Miljah je elektromagnetno sevanje pod kontrolo

Elektromagnetno sevanje televizijskih pretvornikov v miljski občini se je v zadnjih 10 letih krepko zmanjšalo, Čampore pa so postale iz krajinskega vidika privlačnejše. Zasluga za to gre miljski občinski upravi z na čelu županom Neriom Nesladkom, ki mu je zdravje občanov od vselej pri srcu in je zato dal tudi podreti številne antene. To je sporočila včeraj miljska občinska uprava, ki je objavila rezultate prve kampanje za merjenje elektromagnetnega sevanja, ki jo je opravila deželna agencija za okolje ARPA. Agencija je merila sevanje na različnih lokacij v obdobju med aprilom in septembrom, nazadnje pa se je izkazalo, da se je stanje »popolnoma spremenilo«. Na vseh točkah, kjer so opravili meritve, je bilo sevanje pod od zakona predvideno mejo. To je pomemben dosežek, saj je bilo sevanje v preteklosti povsod krepko nad dovoljeno mejo, je ocenil miljski župan Nesladek.

Državna policija in ministrtvo za vzgojo sta tudi letos spodbudila potujočo vzgojno kampanjo o uporabi socialnih omrežij *Una vita da social 2015*, ki si prizadeva, da bi prispevala pri zmanjšanju števila samomorov med mladimi in ukinila pojav nasilja preko interneta (t.i. cyberbullyinga). Socialna omrežja so med najstniki so postala namreč najbolj uporabljeno orodje za komunikacijo. Didaktična učilnica v policijskem tovarnjaku je včeraj na Velikem trgu sprejela dijake šol Slataper, Bergamas ter Liceja Slomšek in zavoda Stefan.

Praznik svetlobe

Jutri bo v kampusu bazovskega sinhrotrona zelo pestro, saj prirejajo praznik ob mednarodnem dnevu svetlobe. Raziskovalni center Elettra, ki sodi v sklop znanstvenega parka AREA, bo od 10. do 18. ure odprl vrata obiskovalcem vseh starosti, tudi najmlajšim. Na sporedu bodo vodeni ogledi (vsake pol ure, zadnji ogled ob 17.30), igre in razna srečanja. Glavna slovesnost bo ob 11. uri, ko bodo navzoči predstavniki oblasti in upravitelji raziskovalnega središča ter znanstvenega parka.

Srečanje o nacionalizmu

Zveza za Kras sindikata upokojenecv SPI-CGIL prireja danes ob 17.45 v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini srečanje na temo nacionalizma in solidarnosti. Na njem bodo sodelovali Luisa Lia v imenu SPI-CGIL Kras, odgovorni za mednarodne zadeve pri sindikatu upokojenecv SPI CGIL Trst Luciano Del Rosso, članica skupine prostovoljcev Gruppo Volontari Duino-Santacroce Maria Grazia Villi in devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Veronese. Na srečanju bo na temo Nacionalizem in solidarnost v preteklosti in sedanjosti predavala sociologinja Melita Richter s tržaške univerze.

Pozno odprtje pri Acegasu

Zaradi sindikalnega zborovanja bodo okence za stike s strankami podjetij AcegasApsAma in EstEnergy (v Ul. Rettori 1) danes odprli šele ob 9.15. Podjetji se za nevsčnost opravičujeta.

KRIŽ - Odločitev upraviteljev Igorja Guštinčiča in Liliane Bezin

Restavrancija Bita-Ljudski dom so zaprli za nedoločen čas

Restavrancija Bita v Ljudskem domu v Križu je do nadaljnjega zaprta. Igor Guštinčič, ki skupaj z Liliano Bezin upravlja gostinski objekt, je ob vrodu zapisal, da bo dejavnost zaprta za nedoločen čas, »ker nismo žal še dosegli z lastništvom dogovora za novo pogodbo in nujna obnovitvena dela.« Napis, kot nam je povedal Guštinčič, nima polemičnega namena, ampak predstavlja željo po dogovorjenosti in predvsem trajni rešitvi za Bito in za ves Ljudski dom, ki so ga v povojnem času zgradili domačini ob podpori prebivalcev sosednjih vasi in KPI. Slednja je s časom postala lastnica objekta, ki je danes v lasti nepremičninske družbe

z omejeno odgovornostjo Ljudski dom (edini družabnik je družba Capitolina). V dogajanju o prihodnosti Ljudskega doma sta soudeleženi tudi družba KB 1909 in nepremičninska družba Dom.

Guštinčič in Bezinova (Bita obratuje od poletja 2009) sta v gostilno in na splošno v Ljudski dom vložila veliko truda in energij, sedaj pa upravičeno pričakujeta jamstva za prihodnost. Ljudski dom vseka-

kor ni navadni gostinski obrat, temveč večnamenska struktura z bogato zgodovino in tudi s prihodnostjo, računajo v Križu. Jamstva, ki zadevajo tudi lastninski preustroj stavbe in velikega zemljišča, bi omogočila upraviteljema, da izvedeta nujna obnovitvena dela.

Bito so, kot rečeno, odprli poletni pred šestimi leti, marca 2011 smo poročali o vključitvi v načrt družbe KB 1909, ki je projektu prispevala 300 tisoč evrov.

»To ne pomeni, da smo lastninsko pristopili v družbo Ljudski dom, temveč, da smo pridobili opsijsko pravico nad temi deleži,« je za Primorski dnevnik takrat povedal predsednik KB 1909 Boris Peric. V Križu niso opustili ideje o ustanovitvi zadruga, ki bi z lastnikom ter upraviteljema sodelovala pri upravljanju Ljudskega doma.

S.7.

ZGODOVINA - Ovrednotenje in razvoj hriba nad Cerovljami in Medjovasio

(Ne)pozabljena Grmada

Zgoraj udeleženci srečanja, spodaj pa utrinek s pohoda

FOTODAMI@N

Na grmovnatih pobočjih hriba Grmada nad Cerovljami se je pisala zgodovina. V času soške fronte so se namreč na hribu bili hudi boji med avstro-ogrsko in italijansko vojsko; prva je branila Trst, druga pa ga je hotela podjarmiti. Številni vojaki so na njenih pobočjih izgubili življenje, na strašna dogajanja pa opozarjajo pohodniki in izletniki še danes kaverne, strelski jarki in drugi vojni objekti.

Grmada je bila tokrat protagonistka enega od srečanj, ki jih redno prireja skupina Ermada Flavio Vidonis v okviru niza *Dvanajst soških bitk*. Koordinator srečanj Massimo Romita je njeno tragično zgodbo tokrat približal današnjim časom, saj so se gostje zaustavili zlasti pri njenem današnjem videzu in pomenu. Aureliano Barnaba in Edgardo Bandi sta občinstvu predstavila pikolovsko in včasih težaško, vselej pa prostovoljno delo čiščenja jarkov in kavern, ki jih je na hribu uporabljala avstro-ogrsko vojska na obrambni liniji med Devinom in Kostanjevico. S strogo ročnim delom so leta 1998 začeli Vidoniseva skupina in društvo Societa' alpina delle Giulie: od takrat so našli 300 kavern, ki so jih rešili nanošene zemlje in kamenja, postavili vanje lestve ter opravili vse potrebne meritve (270 so opremili celo z oštevilčenimi tablicami). »Zob časa je naše delo hudo načel, saj mora biti vzdrževanje obstoječih jarkov in kavern redno,« je potožil Bandi.

Med tistimi, ki bi območje Grmade hoteli oživiti in razviti zlasti s turističnega vidika, je podjetnik Fabio Pahor, lastnik in upravitelj kmetijskega društva Kohišče, »se pravi "projekta", ki se je rodil leta 2003, z željo, da bi ovrednotil naravne znamenitosti in bogastvo na pobočju Grmade, ki bi jih lahko koristile vse vasi ob njenem vznožju.« Dober del ozemlja pod hribom je v lasti družine Pahor oz. njenega podjetja Tenuta Nobile Castello di Duino; tam skušajo Pahorjevi spet obuditi kmetijsko dejavnost in urediti mrežo tematskih pešpoti, kljub velikim omejitvam, ki jih postavlja program Natura 2000 oz. od njega zaščiten območja. »Od leta 2003 do danes nam na Kohišču ni uspelo premakniti niti pol kamna,« se je pritožil Pahor, ki pa je z zaščitenjem ugotavljal, da so vseeno uredili 3 od 5 načrtovanih tematskih poti mimo zaselka Kohišče, kjer danes samevajo ruševine 4 hiš. Uredili so pot po dolinah - od Dola, ki velja za najlepšo dolino in eno največjih na Krasu, mimo drugih šestih dolin v smeri Grmade; pot razglednih točk - ki pelje mimo šestih vrhov: Grmade, Golljaka, Koka, Gabrnjaka, Tera in Frščaka; ter pot mimo strelskih jarkov. V načrtih je torej še obnova zaselka Kohišče, kjer naj bi uredili nekakšno smerjemno središče, ob tem tudi didaktično-kmetijske poti okrog 2 ha zemlje, ki jo nameravajo spet obdelovati; doslej so tja odpeljali 12 simentalk in namestili 20 panjev.

Maja lani je tam zaživel prvi mednarodni enogastonomski-zgodovinski in didaktični pohod Kohišče, pri katerem je sodeloval tudi SK Devin. Predsednik Dario Štolfa je obnovil pohod mimo kraških lepot in znamenitosti, pri katerem je sodelovalo 15 kmetij z območja pod Grmado. Nezahtevna pot je dolga 9 kilometrov, s startom iz Devina, Medjevasi, Cerovelj in Brestovice in srečanjem na Kohišču: poskrbljeno je bilo za ponudbo kraških dobrot, za predavanja o flori in favni, za spoznavanje živali in seveda družabnost. Pobudo bodo ponovili 22. maja. (sas)

Na sprehod po skrivnostih Kohišča in Grmade

Niz dogodkov Energija krajev, ki so si jih zamislili člani društva Casa C.a.v.e (Contemporary Art Visogliano/Vizovlje Europe), se izteka z jutrišnjim pohodom na Grmado. Zbirališče bo jutri ob 9.30 v Medjivasi, od koder se bodo pohodniki povzpeli do Dola in mimo ruševin na Kohišču vse do prvih strelskih jarkov ter nazaj (predvidoma ob 16. uri). Svojo udeležbo morajo zainteresenti predhodno potrditi (fabiola-faidiga@libero.it ali casacave.art@gmail.com oz. 333/4344188).

DEVIN-NABREŽINA Izlet v naravo in skok v preteklost

Konci tedna so v devinsko-nabrežinski občini kar se da pestri. V **nedeljo, 18. oktobra**, bo izlet »Sten na plaže«, ki bo peljal od Rilkejeve pešpoti do Črniča, nekdanjega lovskega območja devinske gospode. Udeleženci bodo spoznali značilne vrste kraške krajine in sredozemske makije ter čudovite poglede na Tržaški zaliv, kjer se srečujeta nizki muljasti breg, tipičen za italijanski predel jadranske obale, in apnenčasto skalovje, ki označuje slovensko in hrvaško obalo. Med izletom bodo pohodniki lahko videli značilne elemente, ki odklikujejo Kras z geološkega in biološkega vidika, in se zaustavili pri nekaterih posebnostih vegetacije in favne na stenah in na planoti. Izlet, ki ga občina prireja v sodelovanju z Miramarskim morskim rezervatom, je namenjen odraslim in družinam (3 urna hoja), vpisnine ni, prijava pa je obvezna (tel. 040 224147, ob odzivu pritisnite 3, od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure).

V **soboto, 31. oktobra, in nedeljo, 1. novembra**, pa prireja Občina skok v preteklost v odkrivanju sodobne zgodovine Rilkejeve poti. Zgodovinski izlet bo udeležence popremil po sledih jarkov in avstrijskih postojank iz 1. svetovne vojne vse do bunkerja na koti 86, kjer bodo lahko virtualno sledili letalskemu dvoboju barona De Banfielda, aduta avstro-ogrsko mornarice. Izlet (2 uri) je primeren za odrasle in otroke od 10. leta starosti. Začetek ob 14. uri, udeležba je brezplačna, prijava pa obvezna (334/7463432, cooperativagemina@gmail.com, www.cooperativa-gemina.it). Pri pobudi sodeluje združenje Gemina.

V Naravnem rezervatu pri Devinskih stenah

Občina Devin-Nabrežina vabi tudi v Naravni rezervat pri Devinskih stenah. **Jutri** bo namreč zaživel srečanje posvečeno čebelarstvu poimenovano *Bee, my love*. Hranjenje, varovanje, prezračevanje, nabiranje in opravevanje so samo nekatere od nalog, ki jih čebele delavke morajo opravljati za dobro delovanje svojega panja. Čebelja družina je namreč koristna tudi nam, saj nam ponuja zdrave in okusne pridelke: ta mala žuželka nam namreč ne ponuja le medu, propolisa, peloda, mane in voska, temveč s tem, da prenaša cvetni prah od cveta do cveta zagotavlja vsako leto ohranitev biotske raznovrstnosti. Glavno junakinjo srečanja - čebelo - bodo obiskovalci spoznali tudi v sklopu manjše umetniške delavnice z uporabo naravnih materialov, ki jo pripravlja devinsko-nabrežinska občinska uprava in Miramarski morski rezervat, ki ga upravlja združenje WWF.

V **soboto, 24. oktobra**, pa bo na vrsti *Zimsko spančkanje*. Blizu se namreč jesen in vsak živeči organizem se pripravlja na zimo: nekateri se ovijejo v lastni kožuh, drugi si priskrbijo energetsko zalogo tako, da jedo več, tretji sklenejo, da je najboljša strategija ta, da prespijo vso zimo do pomladi! Kaj pa živali in rastline Naravnega rezervata Devinske stene? Na srečanju in delavnici bo mogoče spoznati, kako in zakaj rastline in živali v rezervatu spremenijo svoj videz in vedenje v tem obdobju z opazovanjem in zapisovanjem znamenj, ki pričajo o bližajoči se zimi. Delavnico pripravlja Občina Devin Nabrežina in Miramarski morski rezervat.

Informacije in prijava: 040 224147 - ob odzivu pritisnite 3, od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure. Dejavnosti so brezplačne.

Slavistično društvo
Trst-Gorica-Videm

ter
Sklad Libero in Zora Polojaz

vabita na predstavitev

Zbornika za Ivanko Hergold

Na prireditvi bodo sodelovali:

urednica Marija Pirjevec,
Marija Cenda, Boris Pahor,
Boris Paternu, Vlasta Polojaz,
Vilma Purič, Marko Sosič
in Neva Zaghet

Vabljeni v petek, 16. oktobra
ob 17. uri

v Tržaško knjižno središče
(Trg Oberdan)

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.15, 20.10, 22.00 »Hotel Transylvania 2«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »The Lobster«.

FELLINI - 16.00, 19.40 »La vita è facile ad occhi chiusi«; 17.50, 21.30 »Janis«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »Padri e figlie«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.45, 17.45, 20.00, 22.00 »Woman in Gold«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 17.50, 19.50, 22.00 »Lo stagista inaspettato«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00 »Everest«; 20.40, 22.40 »Everest 3D«; 18.30, 21.00 »Legenda«; 16.10, 20.50, 22.15 »Marsovec«; 20.00 »Marsovec 3D«; 16.00, 20.20 »Nerazumen človek«; 15.50 »Pan: Potovanje v deželo Nije«; 17.45 »Pan: Potovanje v deželo Nije 3D«; 16.20 »Pot do slave«; 18.10 »Pot do slave 3D«; 16.45 »Ribbit«; 16.00, 19.00 »Utrip ljubezni«; 18.45, 21.10 »Škrlatni vrh«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 18.00 »Zmajček Kokos 3D«; 20.00 »Volčji Totem«.

NAZIONALE - 16.30, 18.45, 21.15 »Suburra«; 16.40, 18.30, 20.30 »Inside Out«; 16.30, 18.45, 21.15 »Maze Runner - La fuga«; 16.30, 21.15 »Sopravvissuto - The Martian«; 18.45, 22.00 »Black Mass«; 16.30, 20.00, 22.10 »Fuck you, prof!«; 18.20 »Poli opposti«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.10, 18.00, 18.55, 21.00, 21.40 »Suburra«; 16.30, 19.00, 21.30 »Lo stagista inaspettato«; 16.25, 19.05, 21.45 »Maze Runner - La fuga«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.05 »Hotel Transylvania 2«; 16.20 »Black Mass«; 16.30, 18.40 »Inside Out«; 18.50, 21.40 »Sopravvissuto - The Martian«; 16.00 »Poli opposti«; 21.15 »Padri e figlie«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 17.45, 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.45 »Black Mass«; Dvorana 2: 17.20, 19.50, 22.15 »Maze Runner - La fuga«; Dvorana 3: 17.50, 19.50 »Fuck you, prof!«; 21.50 »Sopravvissuto - The Martian«; Dvorana 4: 16.00 »Inside Out«; 17.45, 20.00, 22.15 »Lo stagista inaspettato«; Dvorana 5: 17.00, 19.45, 22.15 »Suburra«.

Šolske vesti

SLOVIK - »Dan odprtih glav«: začetek novega študijskega leta, podelitev diplom lanskim dijakom in študentom ter srečanje s tremi uspešnimi strokovnjaki, ki so se iz Italije preselili v Slovenijo in se odlično naučili slovenščine, jezikoslovko in managerko Mario Anselmi, fizikom Giovannijem de Ninnom in odvetnikom Luigiem Varanellijem. V soboto, 17. oktobra, ob 11.00 v Avditoriju slovenskega šolskega centra v Gorici, Ul. Puccini 14. Odprto za javnost, vstop prost.

Obvestila

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj namenjen dojenčkom in otrokom do 4 let in staršem. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše pa bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka ob ponedeljkih, od 18.30 do 20.00. Min. število tečajnikov je pet, maks. pa deset. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SKGZ sklicuje 26. deželni kongres v soboto, 17. oktobra, ob 14.30 v Kulturnem domu v Gorici (Ul. I. Brass 20).

ŽUPNIJA BOLJUNEC vabi v nedeljo, 18. oktobra, ob 16.00 v Mladinski dom na srečanje z Jankom Kosmačem, misionarjem iz Madagaskarja.

OTROŠKI ZBOR VESELA POMLAD vabi nove pevce. Osnovnošolci, ki si želijo lepe in kakovostne pevske izkušnje so vabljeni, da se pridružijo na vajah ob ponedeljkih, ob 16. uri v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Zbor vodi glasbenica in pedagoginja Andreja Štucin Cergol.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba ob torkih in četrkih, od 18.00 do 19.15. Vpis poteka za dodatne urnike: torek 19.15-20.30 ter četrtek 16.45-18.00. Tel. št. 349-6483822 (Mileva).

SKD OPLA prireja Jesenski sejem v nedeljo, 18. oktobra, od 9.30 do 19.00 na dvorišču društvenega bara SKD F. Prešeren v Boljuncu.

SKD TABOR Prosvetni dom - Opčine: Jesenski pohod v nedeljo, 18. oktobra. Zbirališče ob 10. uri v Prosvetnem domu. Pohod vodi Paolo Sossi.

TELOVADBA V BAZENU s segreto morsko vodo, v organizaciji MD Boljuncu, vsako sredo ali petek zjutraj v termalnem bazenu v Ankaranu. Odhodi iz Brega in iz mesta. Info na tel. št. 335-8045700.

KRU.T vabi v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na uvodno srečanje iz ciklusa »Naravna zelišča v našem vsakdanu« z zeliščarko Nawal Tahom v ponedeljek, 19. oktobra, ob 17. uri na sedežu Kru.ta, Ul. Cicerone 8 (II. nad). Zaželeno predhodne prijave, dodatne info na tel. št. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PER-TOT v Nabrežini bo zaprta v ponedeljek, 19. oktobra.

SKD BARKOVLEJ - UL. BONAFATA 6, vabi na brezplačno enourna skupinska tapkanja (EFT) vsak drugi ponedeljek ob 17.45. Datumi srečanj: 19. oktober, 2., 16., in 30. november ter 14. december. Vodi Barbara Žetko. Vabljeni novi in stari tapkalci. Vstop prost.

1965-2015 »FEŠTA« 50-LETNIKOV od Milj do Štivanja!!! Vabimo vas na večerjo z glasbo, ki bo v soboto, 7. novembra. Prijave in plačila samo še do 20. oktobra. Vse ostale info po FB ali na tel. št. 335-7780427 (David), 340-6220109 (Claudio), 380-2582534 (Tatiana). Pohitite!

KINERGETIX - gibalna terapija / dinamična meditacija. V torek, 20. oktobra, ob 19.30 bo v KD Igo Gruđen v Nabrežini predstavitev tečaja. Vabljeni! Info na tel. št. 00386-40303578 (Mateja).

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3 do 10 let! Urniki: sreda 17.00-17.45 (od 3 do 5 let), 18.00-18.45 (od 6 do 10 let). Začetek 21. oktobra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3 do 6 let, ki bo potekal ob sredah, od 16.00 do 16.45 v Ul. Cicerone 8. Začetek 21. oktobra. Info in prijave na www.melanieklein.org, in-

fo@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, sodelavce in prijatelje na občni zbor volilnega značaja (za odbor in predsednika) s pregledom opravljenega dela in skupnim razmislekom za bodoče delovanje. Srečanje bo v sredo, 21. oktobra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, I. nadstropje.

ONAV - (vsedrjavno združenje pokuševalcev vina) vabi na večer posvečen vinu Franciacorta. Pokušnjo bomo izpeljali v petek, 23. oktobra, ob 20.30 v restavraciji pri Sv. Jakobu. Informacije in vpisnina po tel. 333-9857776, trieste@onav.it.

SKLAD MITJA ČUK - vabi na brezplačno predstavitev novih tečajev Branja obraza in Obrazne joge, ki bo v petek, 23. oktobra, ob 20.00 na Opčinah, Proseška ul. 131. Tečaja vodi Maša Pregarc.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da se bo nadaljevalni tečaj vršil v soboto, 24. in nedeljo, 25. oktobra in da se zainteresirani lahko še vpišejo po tel. 333-3616411 (Sonja) od 14. do 15. ure.

AŠD SOKOL iz Nabrežine organizira zumba vadbo ob ponedeljkih od 20.15 do 21.15. Info na tel. št. 040-200941 ali 333-9482640.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log organizira kuharski tečaj v Kulturnem domu v Ricmanjih. Potekal bo ob sobotah, 7., 14. in 21. novembra, od 9. do 13. ure in ga bo vodila Vesna Guštin. Vpis do 25. oktobra na tel. št. 340-2580842 (Martina) ob uri obedov.

PILATES - Vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca sporočata, da bo vadba ob torkih, od 19.30 do 20.30 v telovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Vabljeni stare in nove tečajnice.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prireja fotografski in likovni natečaj »Pričevanja«. Izdelke je treba oddati najkasneje do 30. oktobra na sedežu I. Okraja Občine Trst - Zahodni Kras (Prosek št. 159). Izdelki bodo razstavljeni v okviru praznovanj sv. Martina. Info v tajništvo rajonskega sveta, pravilnik je na: <http://primacircoscrizione.comune.trieste.it/presentazione-del-concorso-testimonianze-pricevanja/>.

»QIGONG« KITAJSKA VADBA Z ENERGIJO - DSMO obvešča, da poteka vadba ob petkih 19.15-20.30 v dvorani ACLI, Ul. Frausin 9 v Miljah. V teku je vpis za dodaten urnik ob torkih 18.00-19.15. Vabljeni! Info na tel. št. 340-3010299 (Letizia).

JOGA - SKD F. PREŠEREN iz Boljunca obvešča, da se tečaji joge vršijo vsako sredo v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu: začetniki od 17.15 do 18.45, nadaljevalni tečaj od 19.00 do 20.30.

SDD JAKA ŠTOKA vabi dijake, da se pridružijo višješolski skupini, ki jo vodi Gregor Geč. Vaje so ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Za informacije na tel. št. 338-3277407.

SKAVTI SZSO, volčiči in volkuljice (8-11 let) v Bregu in mestu: Džunglo želimo deliti s teboj. Pridruži se nam in lovi skupaj z Akelo, Bagiro, Balujem in Kačo Kaa. Sestanke imamo vsako soboto od 15.30 do 17.00 v Boljuncu in Škednju. Vpisujemo otroke 3., 4. in 5. razreda OŠ. Kontakt: tel. št. 331-9716473, kobe.karmen@gmail.com - Akela (Karmen), 00386-41223410 Baloo (Damjan); tel. 339-4321709 ali purger@libero.it.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da se vadba za razgibavanje s Sandro vrši ob torkih, od 9. do 10. ure v društveni dvorani. Vabljeni.

BIVŠI DIJAKI 3.A, 3.B IN 3.C RAZREDA, ki so obiskovali N.S.Š. Srečka Kosovela na Opčinah v š.l. 1982/83, pozor! Prišel je čas, da se spet srečamo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v Sežani. Prijave in info do 5. novembra na tel. št.: 346-2197404 (Ivo).

40-LETNIKI S TRŽAŠKEGA, združite se! Če na tvojem rojstnem listu je zapisana letnica 1975 in če si pozabil, kdo so tvoji sovrstniki, pridi na večerjo, ki bo v petek, 27. novembra, ob 19.30 v restavraciji v Repnu. Potrditev prisotnosti najkasneje do 20. novembra na 40letniki@gmail.com (napiši svoje ime in tel. št.).

35 - LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

Prireditve

DRUŠTVO ARCI - ZVEZDA vabi danes, 16. oktobra, ob 18.30 v Ljudski dom v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24, na kulturni večer »Trst v verzih - poetični dialogi v narečju«, sodelujeta Ezio Giusti in Claudio Sibelia, glasbeni utrinek: Neva Kranjec.

SKD TABOR IN VZPI-ANPI Prosvetni dom - Opčine vabita danes, 16. oktobra, ob 20. uri na predstavitev knjige »Ezio Romanò - Ženska brez obraza«. Prevod Majda Guštin, predstavitev Kostanca Mikulus.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST - GORICA - VIDEM ter Sklad Libero in Zora Polojaz vabita na predstavitev Zbornika za Ivanko Hergold, ki bo danes, 16. oktobra, ob 17. uri v Tržaškem knjižnem središču. Na prireditvi bodo poleg urednice Marije Pirjevec sodelovali: Marija Cenda, Boris Pahor, Boris Paternu, Vlasta Polojaz, Vilma Purič, Marko Sosič in Neva Zaghet.

VZPI - ANPI Naselje Sv. Sergija: začne se niz srečanj o nacionalizemih. V Ljudskem domu »Palmiro Togliatti«, Ul. Di Peco 14, bo danes, 16. oktobra, ob 19.30 zgodovinar Piero Purini predstavil svojo knjigo »Etnične metamorfoze. Spreminjanje prebivalstva v Trstu, v Gorici, na Reki in v Istri: 1914-1975«. Vljudno vabljeni!

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE, ŠZ BOR IN ZTT vabijo na predstavitev knjige »Stadion 1. maj« avtorjev Bogomile Kravos, Branka Lakoviča in Igorja Kocijančiča. Predstavitev knjige bo popestril nastop Borovih ritmičnih gimnastičark ter glasbeni intermezoz, program pa bo povezoval Rado Šušteršič. Pričakujemo vas v nedeljo, 18. oktobra, ob 17. uri na Stadionu 1. maja.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 19. oktobra, na večer posvečen Pavletu Merkuju ob prvi obletnici smrti. O njegovem liku in njegovi kulturni dediščini bo govoril Miloš Pahor v Peterlinovi dvorani ob 20.30.

GLASBENA MATICA vabi v stolnico Sv. Justa na koncert Tria Seraphim, v sklopu Mednarodnega festivala »Kogojevi dnevi«, v sredo, 21. oktobra, ob 20.30. Igrali bodo: Marta Močnik Pirc (sopran), Jure Gradišnik (trobenta), Klemen Karlin (orgle). Koncert je posvečen skladatelju Marcu Sofianopolu.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360, založbi ZTT in Mladika v sodelovanju z Oddelkom za mlade bralce NŠK, vabijo na kavo s knjigo v sredo, 21. oktobra, ob 10. uri na Oberdankovem trgu 7. Tokrat nam bodo družbo delali štirinožni kosmatinci, terapevtski psi ter njihovi vodniki Slovenskega društva za terapijo, s pomočjo psov Tačke pomagačke. Sledi predstavitev delovanja prostovoljnega društva in odprtje razstave portretov terapevtskih psov, ki bo na ogled tudi v Oddelku za mlade bralce NŠK v Narodnem domu.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi na ogled razstave Andreja Kosiča »Trpeča metamorfoza«, v Peterlinovi dvorani od ponedeljka do petka 9.00-17.00.

KRUT in Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabita na koncertno predstavo Starosta mali princ, ki bo v nedeljo, 25. oktobra, ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Nastopajo: ŽePZ DSU za Goriško, MoPZ Fran Venturini, MePZ Slavec

- Solkan in ŽePZ Pristan U3ŽO Koper; gost Otroški zbor Fran Venturini Domjo.

SKD RDEČA ZVEZDA, pod pokroviteljstvom Občine Zgonik, vabi na Osrednjo proslavo ob 70. obletnici ustanovitve, ki bo v nedeljo, 25. oktobra, ob 17.00 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v društveni bar n' G'rici na ogled razstave starih fotografij o trgatvi »B'ndima amb't«.

Prispevki

V spomin na Marina Regenta in Mirando Kapun - Blason daruje Anica Škabar 30,00 evrov za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Mirando Kapun - Blason darujeta Ismene in Sergio 20,00 evrov za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Pepko Verginela darujeta Marjan, Daniela in Mara 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovcu.

† Tih je odšel

Danilo Sturman

Za njim žalujejo

sin Alessandro s Tatjano,
hči Loredana z Gianniem,
vnuki Henrik, Vera, Nicol in David,
sestre Ida, Jelka in Marija
z družinami

Pokojnik bo ležal v ponedeljek, 19. oktobra, v poslovljni vežici v ulici Costalunga od 11. do 12. ure, nato v cerkvi v Boljuncu od 12.30 do 13. ure. Sledila bosta sveta maša in pokop na domačem pokopališču.

Krmenka, Bazovica, 16. oktobra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi očeta Danila izrekajo
Sandru in svojem iskreno sožalje
vaške organizacije iz Bazovice

†

26/3/1928

13/10/2015

Ciao Mamma

Fulvia Bisiani vd. Lo Nigro

Zadnjič te bomo pozdravili v ponedeljek, 19. oktobra, ob 10.40 v kapeli v ulici Costalunga.

Prisrčno se zahvaljujemo osebju oddelka IRIS centra ITIS, posebna zahvala gospe Pii Ciacchi in vsem, ki so ji bili blizu.

Trst, 16. oktobra 2015

SNG - Uprizoritev Krvave gore v Novi Gorici

Vojna je predvsem velik kabaret

Eden izmed tolikih spominov, obujanj, pomisli, zapisov, zgodovinskih besed, praznih fraz, opominov - nič posebnega, vse v tirnicah retorike pogledov na prvo svetovno vojno, bi lahko sklepal površni in že zdolgočaseni opazovalec ob tolikšni količini podatkov, proslav in uprizoritev, ki so se in se našajo na eno največjih morij časov. Pa vendar vse drugačno! Uprizoritev Krvava gora (na didaskalično besedilo Gregorja Brazela) Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici (premiera 14. 10. 2015) je v režiji Matjaža Pograjca predvsem miselno preigravanje tem, ki zadevajo individualno in kolektivno nemoč upreti se nečemu, kar je zunaj fizičnega, je nevidni in nepoznani marionetist, lutkar, ki se igra z usodo, zgodovino in človekom, saj ga spodbuja in usmerja v nerazsodna dejanja.

Tako uprizoritvena zamisel kot krajša pisna predloga se sicer oslanjata na zgodovinski spomin in povsem razpoznavni zemljepisni okvir, ki ga predstavlja soška fronta in Gorica, pa tudi nekatere osebe so iz realnega sveta, na primer Albin Mlakar (Kristijan Guček), najbrž najbolj znan slovenski častnik avstroogrške vojske, vojna poročevalka Alica Schalek (Helena Peršuh) in goriška grofica Lucy Christalnigg, žrtev krogle avstrijskega orožnika, - a ta realistični delež je le pripomoček pripovedi, ki nas ponese v svet fikcije in fiktivnega, v nekaj, kar je od nas oddaljeno, kot da bi se hoteli očistiti vseh grdobji. Izprati vest, da je krvava gora, metafora smrti in kanibalizma, le metafora, ne pa strašljiva senca, ki meče svoje obrise preteklih in prihodnjih vojn v našo zavest. Pograjčeva predstava nadgrajuje zamejen časovni in tragični izsek ter širi svoje lovke v nepregleden prostor (samo)uničujočega dogajanja, ki spremlja človeštvo. Režiser se je za učinkovit prikaz poslužil sodobnih tehničnih pomagala, filma, ki je z beločno govorico prikazoval dogajanje na gori, saj so igralci večje uporabljali svoje minikamere in vanje ujeli detajle, ki so s povečavami učinkovito, osupljivo in prepričljivo na eni strani prikazovali boje in spopade vojakov, zakopanih v beli sneg, na drugi pa poudarjali to, o čemer smo že spregovorili: da je tudi vojna nekaj, kar uha našemu čutnemu svetu, da vojne vodi in usmerja nevidna moč, na katero ni mogoče vplivati. In mi smo lutke v tej grozni noči, ki jo prečesavamo eksplozije, strelji, smrti, čeprav bi si zahoteli tišino. Tišina je prava revolucija v današnjem hrupu šoping središč in vseobsegajoče gospodarsko-potrošniške miselnosti. Ta miniaturni, le smemalni kameri vidni svet na krvavi gori, je delo izvrstnih izdelovalk lutk in makete Barbare Stupica in Barbare Bulatovič.

Novogoriška uprizoritev pa ni le in samo tehnični prikaz dovršenosti, je tudi pripoved, ki utemljuje vse doslej zapisano še s primesmi človečnosti, čustva, ironije, satire in farsistočnosti. Dogaja se kot kabaretna predstava, v kateri nastopajo raznoliki akterji, od že omenjenih do prijateljev-stražarjev, ki se obstreli; povezanosti različnih narodnosti in narodov v skupno uniformo; Italijanov-fazanov, nosilcev izdajstva in dvoličnosti; vojakov, ki se sprašujejo, kje so in kaj počnejo; glavni kabaretist, spiritus agens, oficir Mlakar pa igra na gori na klavir in poje, dokler gore ne razstrelji in s tem je kabareta konec. Tako zasnovana inscenacija na več povednih in tehničnih ravneh je zahtevala od igralске skupine popolno kohezijo, saj so bili Kristijan Guček, Nejc Cijan Garlatti, Andrej Zalesjak, Žiga Udir, Helena Per-

Prizor iz predstave

BLAŽ ERZETIČ

šuh in Andrijana Boškoska Batič po vrsti igralci, scenografi, glasbeniki, lutkarji in filmarji. Ne moremo govoriti o posameznih vlogah, kajti šlo je za šolski primer kolektivne igre, moštva, ki zasleduje isti cilj. V ta "odrski kolektivizem", ki je s telesno govorico breztežnosti in popolne onemoglosti (koreograf Branko Potočan) posredoval še pretresljiv prikaz človekove nemoči v bitki s smrtjo, so se vključili še številni oblikovalci. Njihov delež velja podčrtati.

Marij Čuk

Tripčovich s komiki in glasbo

Tržaška dvorana Tripčovich bo v letošnji sezoni prizorišče treh odmevnih dogodkov v znamenju smeha in glasbe. Že v petek, 4. decembra bo na vrsti nastop komične dvojice Panpers, ki sta stebra TV programa Colorado, v Trstu pa bosta predstavila svoj novi spektakel Quasi esauriti. V soboto, 12. decembra bo skupina Pink Sonic pričarala zvoke legendarnega benda Pink Floyd. Nazadnje se bo tržaškimi gledalci v soboto, 9. aprila predstavil še priznani tržaški komik Angelo Pintus s svojim najnovejšim delom Ormai sono una milf.

Vstopnice za vse tri predstave bodo v prodaji že od ponedeljka, 19. oktobra od 10. ure dalje na spletni strani Ticketone.it.

SMG - Predstava o Roku Petroviču

Smučar, ki je živel do smrti

LJUBLJANA - Režiser Matjaž Pograjc in novinar Boštjan Videmšek sta združila moči pri gledališkem projektu, posvečenem preminulemu smučarskemu šampionu Roku Petroviču. V predstavi Rokova modrina bo Petrovič predstavljen kot posameznik, ki je želel zgolj smučati in ubežati sistemu. Vrhunski alpski smučar Petrovič je bil in ostaja edini serijski zmagovalec v zgodovini slovenskega alpskega moškega smučanja. V sezoni 1985/86, na vrhuncu smučarske evforije, je v skupnem seštevku slaloma s petimi zmagami osvojil najvišje število točk in za seboj pustil tako Ingemarja Stenmarka kot Bojana Križaja. Preminil je leta 1993, star 27 let, med potapljanjem pri Veli Luki na Korčuli.

Videmska je k sodelovanju pri predstavi povabil Pograjc, novinar pa je že pred tem razmišljal, da bi se raziskovalno lotil knjige o Petrovičevem življenju. V prvi fazi se je Videmšek pisanja lotil dokumentarno. Kljub vsemu pa je bil ta del po njegovih besedah dokumentaren tudi v emocionalno-osebnostnem smislu, ne samo v faktografskem, podobno kot ostale zgodbe, ki jih piše.

Po številnih pogovorih in pričevanjih je izluščil zanj relevantne informacije in izoblikoval svoj pogled na Petrovičevo osebnost. Videmšek se je veliko ukvarjal s Petrovičem v odnosu do družbe, smučarske zveze v njegovem času in drugih uravnilovk, zanimal pa ga je tudi odnos drugih do njega. «Rok je bil ujet v sistem, iz ka-

terega je poskušal bežati ves čas in naposled pobegniti. Smučarji je želel pripeljati do popolnosti. Drugi so se napajali z njegovimi zmagami, on pa je hotel zgolj smučati in raziskovati.»

«Ko so drugi govorili, je Rok molčal. Njegov molk je bil glasen. Prebiral je nemško klasično filozofijo in se našel v budističnih spisih. Ko so drugi tekli, je on plaval. Odplaval,» so o predstavi zapisali v Slovenskem mladinskem gledališču (SMG).

Na vprašanje, kako so njegovo smrt v potapljaški nesreči prenesli na oder, je Videmšek poudaril, da je bil Petrovič človek, ki je živel vse do smrti, zato tudi v predstavi njegov odhod ne bo predstavljen tragično: «Ko je odšel ni bilo veliko ljudi presenečenih. Izpolnil je večino svojih ciljev, svet okoli njega ga je zelo utesnjeval. Svoje radosti je nato našel drugje in na nek način tudi odšel za njimi.»

Petroviča v predstavi Rokova Modrina igra Primož Bežjak. Ob njem bodo na odru še Damjana Černe, Željko Hrs, Uroš Maček, Matej Recer in Katarina Stegnar.

Glasbo za predstavo podpisuje duo Silence, scenografijo Tomaž Štruč in Sandi Mikluž, kostume je oblikovala Mateja Benedetti, kot koreograf pa je z igralci SMG sodeloval Branko Potočan. Predstava bo imela močno vizualno podporo, ki jo je oblikovala Saša Kladnik, velik podudarek bo tudi na oblikovanju svetlobe.

Premiera najnovejše predstave SMG bo v soboto, 17. oktobra. (STA)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Bad Magic Motörhead

Rock'n'roll, Hard'n'Heavy
UDR Music, 2015

Ocena: ★★★★★☆☆

Lemmy Kilmister, pevec in basist angleškega benda Motörhead, je nedvomno kralj rokenrola in to ne le danes, a že celih štirideset let! Skoraj sedemdesletni Lemmy je sicer v zadnjih dveh letih rahlo »potegnili ročno zavoro«, a to le zaradi zdravstvenih problemov. Nič čudnega, saj je svojo glasbeno kariero dan za dnem gradil v čistem rokenrol stilu »Sex, Drugs and Rock 'n' Roll«, k temu pa bi dodal še kup in pol cigaret in marsikateri kozarec viskija. Sploh se ne bi začudil, če bi jutri Lemmyja postavila pod drobnogled sama NASA ... A »železni« Lemmy si je tudi tokrat opomogel in s kitaristom Philipom Campbellom ter izrednim bobnarjem Mikkeyjem Deejem posnel že dvaindvajseto studijsko ploščo z naslovom Bad Magic.

Z novim albumom Bad Magic praznujejo Lemmy in njegovi štirideseto obletnico uspešne glasbene kariere. Nova plošča ni posebno inovativna, gre za klasičen plošček v Motörhead stilu. Sam Lemmy je že večkrat izjavil, da so si njegovi albumi zelo podobni med sabo. Že tradicionalen pa je postal njegov stavek, s katerim se redkobesedni angleški pevec vsakič predstavi publikli: »Mi smo Motörhead in igramo rokenrol!« In res, taka je tudi nova plošča angleškega tria. Album sestavlja dvanajst avtorskih komadov in še zaključna priredba uspešnice Sympathy For The Devil angleškega benda Rolling Stones, traja pa malo več kot štirideset minut. Najprej je na vrsti prva Victory Or Die in takoj je jasno, da so Lemmy in ostali tudi tokrat »zmagali«. Brezkompromisni rokenrol se nadaljuje tudi v naslednjem, prvem singlu Thunder & Lightning. Fire Storm Hotel je nekoliko počasnejši bluz – rokerski komad, pesem Shoot Out All Of Your Lights pa je gotovo bolj melodična od ostalih. Glavno vlogo v tem komadu igra neutrudljivi bobnar Mikkey Dee. Na novi plošči Bad Magic lahko prisluhnemo tudi (avtobiografski?) baladi Till The End, in še dobri priredbi uspešnice Sympathy For The Devil. Po štiridesetih letih glasbene kariere pa lahko brez skrbi izjavimo, da je Lemmy gotovo podpisal pogodbo s hudičem!

LITERARNI NATEČAJ ŠUMA

Sodeluj tudi ti!

Dragi mladi ustvarjalci! ŠUM prireja literarni natečaj, namenjen vsem mladim od 15. do 30. leta starosti (od letnika 2000 do letnika 1985). Pošljite nam prispevke v obliki krajšega sestavka (največ 5000 znakov) ali v obliki poezije na tržaško uredništvo Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 (s pripisom »za Šum«). Izbirate lahko med naslovoma A in B. Prispevek naj bo podpisan s šifro, v ločeni kuverti pa naj udeleženci pripišejo svoje podatke. Najboljši prispevki bodo nagrajeni. Rok oddaje je 15. november 2015. Želimo vam ustvarjalno pisanje!

med seboj pomagamo pri snovanju uspešnih načrtov za bodočnost. Po drugi strani pa se pojavljajo tudi bolj ali manj utemeljena kritična gledanja, na primer mnenje, da lahko pretirano odpiranje brez točneje določenih smernic

Naslov A: Mi v odprtem mestu

Naj bo naslov spodbuda za razmislek in izziv. Vsi se vse bolj zaveda-

mo, kako velik pomen ima odpiranje slovenske manjšine do italijanskih someščanov. Zapiranje v svoj zaprt krog je ni ravno daljnovidna strategija, saj je razvoj obeh skupnosti tako manj pester. Drug drugemu lahko veliko damo in si

privede do asimilacije ali obubožanja slovenskega jezika, pri čemer bo »ta kratko« vedno potegnil manj številni del prebivalstva. ... Kaj pa mislite vi?

»V našem prostoru moramo nujno govoriti tudi o drugih in drugačnih kulturah, ki jih delimo z našimi someščani. Oziroma, čeprav zveni paradoksalno, izhajati moramo iz naše skupne kulturne nezavesti, kajti tudi te je še veliko, in skušati moramo razumeti vsaj to, kje in s kom živimo, če zaradi drugega ne, zato, da ne bomo več tako zelo samozadostni in da bomo radovedni, vedno znova in vedno več, kdo so naši sosedje, kdo so naši someščani, da se ne bomo zapirali v naša jedra, da se bomo, tako kot že kdaj, čeprav ne prav pogostoma (...) s samozavestjo odprli drugim: Italijanom, Srbom, Hrvatom, Grkom, pripadnikom drugih narodnosti, ki s svojo prisotnostjo dajejo smiselni čar našemu mestu, širšemu prostoru te dežele in nam samim. Veliko je ljudi, ki se uči našega jezika in to je tisto, česar se danes veselimo in verjamem, da smo tudi zaradi tega manj sami, da je tudi v tem velika možnost uveljavljanja naše kulture, tako na profesionalnem kakor na ljubiteljskem nivoju, prav zaradi teh ljudi, ki jo želijo spoznati, ki se ji želijo približati preko našega jezika in s katerimi moramo sodelovati ter ustvarjati skupne projekte.« (Marko Sosič, z govora na osrednji Pre-

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Si zamejč, če ... piješ TERAN in ne TERRANO (ke je en model auta od Nissan). Ma smo reveži.«

(D.P. na facebooku)

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

ŠUMOV FEJS

Šumov horoskop

Šum se je odločil, da bo vsakih nekaj tednov pisal šumov profesionalni horoskop. Ker je znak meseca tehtnica, se ji tokrat posvečamo.

V šoli: Do konca meseca boste imeli veliko uspehov, čeprav ne boste veliko ur svojega časa posvetili učenju. Bodite pozorni pri matematiki, vsi ostali predmeti vam bodo šli zelo dobro od rok!

V službi: Vsakdanje težave, ki pridejo in grejo ... Ne sekirajte se preveč. Sicer pa vam bo delo šlo dobro od rok in s kolegi si ne boste skakali v lase, kar je najvažnejše! Obetajo se vam uspehi, ki jih ne pričakujete ...

Denar: Veliko dela, prazen žep. Več sreče prihodnji mesec.

Dobra volja: Kljub praznemu žepu in občasnemu stresu, boste dobre volje! Razveselili vas bodo zlasti prijatelji, ki vam že od nekdaj stojijo ob strani. Zvečer si oglejte dober film, ki vam bo še polepšal dan.

Prijatelji: Morda vas bo kdo razočaral, a ne sekirajte se, saj vse mine!

Ljubezen: V ljubezni boste še posebno srečni. Če imate partnerja, boste še posebno zaljubljeni, če ga nimate, pa so dobre možnosti, da ga prav v tem mesecu spoznate. Srečno!

šernovi proslavi Slovencev v Italiji 2014)

»Že desetletja, ves povojni čas, poslušamo nasvete, češ da se mora slovenska narodna skupnost v Italiji odpreti. Komu ali čemu? Manjšinske družbe so že same po sebi dovolj širokih pogledov, vpete v družbene integracijske procese, ker drugače ne more biti. Če pa pomeni odpiranje razprodajo narodnih vrednot, slovenskega duhovnega zaledja, tradicije, jezika, smo sedaj tako odprti, da skorajda več ne razbiramo, kaj smo, kateri je naš jezik, saj na vseh javnih prireditvah, nastopih, skupščinah, uporabljamo oba jezika brez kakršnekoli razlike, celo v naših ustanovah je tako, da ne govorimo o zasebnosti in o šoli, ki je postala je-

zikovni tečaj za Neslovence in povsem izgublja vsebino in izhodišče, zaradi katerega je nastala, to je, da krepi zavest, kulturo, identiteto, jezik pripadnikov slovenske narodne skupnosti v Italiji. In se brez sramu sprašujemo, zakaj je jezikovnega znanja vedno manj, zakaj vedno manj samozavesti, zakaj otrok ali mladostnik ne vesta, kaj sta.« (Marij Čuk, iz govora na proslavi v spomin na bazoviške junake 2014)

Naslov B: Ljubezen je edina sila, ki se lahko zoperstavi norosti ...

Pesnik, prevajalec, prozaist, esejist in partizan Ciril Zlobec letos praznuje 90 let. Ob visokem življenjskem jubileju je pri Mladinski knjigi izšel bogat izbor njegove ljubezenske lirike. Tudi Šumovci se mu želimo letos pokloniti ob devetdesetletnici, z naslovom, posvečenim ljubezni.

»Mislim, da je ljubezen vse, kar nas lahko obide, preplavi z neko nesebično noto. Tudi veliko prijateljstvo je neke vrste ljubezen, ki razen pri istospolnih ni erotična, ampak ljubezen po intenziteti čustev.«

(Iz pogovora s Cirilom Zlobcem, Primorski dnevnik, 28. junija 2015)

»Zaljubljeni verjamejo v privide, čeprav na koncu plen smo nostalgije, tako je pač: Ameriko odkrije le redki srečneži, ki s poti zaide.« (Iz pesmi Ljubezen dvoedina)

»Ljubezen - bela ali črna ptica, iz ene v drugo ves čas se levi, zdaj ptica pevka je, zdaj roparica, zdaj nizko nad močvirji v naju leta, zdaj spet se dvigne, kvišku poleti, da z njo še sama sva kot vnebovzeta.« (Iz pesmi Bela in črna ptica)

Na naši facebook strani najdete celoten razpis, tudi z drugimi citati, ki so vam lahko v pomoč pri pisanju!

INKTOBER

INKtober je pobuda, ki jo je na družbenih omrežjih sprožil umetnik Jake Parker z namenom, da bi izboljšal in razvil svoje sposobnosti v tehniki risanja s črnilom. Izziva se lahko udeleži kdorkoli! Pravila so zelo enostavna: v mesecu oktobru nariši vsak dan po eno risbo s črnilom (uporabiš lahko katekole vrste pisalo, flomaster ali čopič) in jo objavi na družbenih omrežjih s hashtagom #inktober. Če ti primanjkuje časa, lahko to storiš tudi vsak drugi dan ali enkrat tedensko. Bistveno je, da si pri delu dosleden. Objavljamo risbo Tjaše Malalan, ki ustvarja pod imenom Tjasalan in se vestno spopada s tem izzivom.

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

artefatto 10

RESET

Artefatto je projekt usmerjen v podporo mladim umetnikom in sodobne umetnosti, ki ga Občina Trst letos izvaja že deset let. Cilj projekta je ravno širjenje in razvoj umetnosti mladih talentov, ki se še uveljavljajo, in ovrednotenje »street arta« kot sredstva urbane rekvifikacije. Artefatto objavi vsako leto mednarodni razpis, namenjen mladim umetnikom do 35. leta starosti, ki bi se radi udeležili tega projekta. Prijavljeni se lahko predstavijo z deli, ki spadajo v »vizualne umetnosti« katerekoli tehnike in dimenzije, kot na primer slikarstvo, plastika, strip, fotografija, inštalacije, video, performansi, dela pa se morajo osredotočati na izbrano tematiko. Projekt se nato zaključuje s skupno razstavo v Trstu, na ka-

teri izbrani kandidati predstavijo svoje izdelke. V sklopu razstave izide tudi katalog predstavljanih slik z biografijami umetnikov in pričevanjem vsega opravljenega dela. V okviru Artefatta potekajo skozi vse leto tudi različne delavnice, srečanja, tematske razstave in drugi dogodki povezani s svetom mladih.

Projekt Artefatto vodijo in organizira Urad za vzgojo, univerzo in raziskovanje Občine Trst, služba za integrirane vzgojne storitve in mladinsko politiko v sodelovanju z občinskim uradom za kulturo in pod pokroviteljstvom združenja mladih italijanskih umetnikov GAI ter mednarodnega združenja za Bienale mladih umetnikov Evrope in Sredozemlja (BJCEM).

Na letošnji izvedbi, katere koncept je bil RESET, so se predstavili tudi številni mladi ustvarjalci s področja vizualne umetnosti iz Slovenije. Partner 10. jubilejne izvedbe je bilo namreč tudi Kulturno izobraževalno društvo Pina iz Kopra. Predstavili so dela 85 umetnikov, razdeljenih v tri sekcije: 1. ARTEFATTO10_RESET, v katero so bili na podlagi mednarodnega razpisa s svojimi deli vključeni tudi slovenski mladi umetniki Jan Horvat, Matej Jarc, Ana Mrovlje, Tejka Pezdirc, Vasko Vidmar in Lea Zupančič. 2. FRIENDS IN ART, paviljon mednarodnih partnerjev projekta, v katerem je Pina preko nacionalnega razpisa omogočila sodelovanje petim mladim umetnikom iz Slovenije: Kaja Urh, Valentina Stanković, Tina Umer, Miha Henigsmann in Jure Markota. 3. PHOTOCARDS TRIESTE, nove perspektive. Septembra je bila na vrsti še razstava Artefatto_Zoom, na kateri smo si lahko ogledali dela 8 mladih ustvarjalcev. Sama razstava pa je bila zelo dinamična, saj so bila dela nameščena v več manjših galerijah, in sicer DoubleRoom, EContemporary, Trart in ZimmerFrei ter v kavarni San Marco.

GRADIŠČE - Po preselitvi obsoških prebežnikov v nekdanji center CIE

Županja: »Vse občine naj pomagajo, zlasti Gorica«

»V naši občini s 6500 prebivalci je poskrbljeno za tako veliko število beguncev kot v Trstu in Vidmu, medtem ko goriški župan Ettore Romoli trdi, da je Gorica s 70 prebežniki že zapolnila vsa svoja razpoložljiva mesta. Ravno njegovo ne-ukrepanje je povzročilo sedanje krizno stanje in postavlja pod vprašaj model nudenja pomoči prebežnikom, ki temelji na sodelovanju čim večjega števila občin, kjer naj bi gostili manjše skupine beguncev.« Županja iz Gradišča Linda Tomasinsig ne skriva razočaranja nad odločitvijo prefekture, da ponovno odpre center CIE in v njem zagotovi zatočišče 110 beguncem, število katerih naj bi že v kratkem dodatno naraslo. Kakih deset prebežnikov pa se je že včeraj vrnilo k Soči pod goriškim sejmiščem.

Koliko je beguncev v Gradišču?

V centru za azilante CARA jih je že dalj časa nastanjenih okrog 240, s tistimi, ki so iz Gorice že prišli, in s tistimi, ki še bodo, jih bo vsega skupaj okrog 400. Nedvomno je center CARA boljše rešitev od Soče in mestnega parka, vendar smo vsekakor prepričani, da je treba ukrepati drugače. Upravljanje tako velikega središča povzroča kar nekaj težav, ki bodo po prihodu novih beguncev še večje.

Je vaša občina sploh vključena v upravljanje centra za prebežnike?

Ne. Za vse poskrbijo iz Rima, saj gre za vladno strukturo, kar je povsem različno od zagotavljanja pomoči, ki jo občine v sodelovanju z različnimi organizacijami nudijo manjšim skupinam beguncev. Naša občina vodi več projektov za vključevanje beguncev v družbo, zdaj bomo morali očitno organizirati nove pobude.

Koliko časa naj bi ostali v Gradišču begunci, ki so jih pripeljali z bregov Soče?

Tega ne vemo. S prefekture nas niso niti obvestili, da jih bodo pripeljali v Gradišče. Zna biti, da bodo nekateri begunci odšli v zelo kratkem času, vendar bodo takoj zatem prišli drugi.

Kaj nudijo beguncem v centru CARA?

Dobijo v bistvu vse, kar potrebujejo. Poleg strehe nad glavo je poskrbljeno tudi za hrano in zdravstveno oskrbo. Pribežniki dobijo tudi nekaj oblačil.

Od kod pa prihajajo begunci, ki so že dalj časa nastanjeni v centru CARA?

Večinoma gre za Pakistance in Afganistane. V preteklosti so bile v centru tudi družine in z njimi nekaj otrok, ki so obiskovali šolo v naši občini.

Kako mesto občuti njihovo prisotnost?

Ob lepem vremenu se zadržujejo ob Soči ali v kakem mestnem parku. In sodelujejo pri pobudah, ki jih prirejamo zanje.

Kako bi bilo treba ukrepati?

Prepričana sem, da morajo pri nudenju pomoči prebežnikom sodelovati vse občine v goriški pokrajini. O tem sem se že v sredo zvečer pogovorila s predsednico dežele Deboro Serracchiani, ki bo v Rimu pritisnila, da bo uporaba centra CIE začasna. Poleg tega bo predsednica dežele sklicala omizje, ki mu bosta predsedovala deželni odbornik Gianni Torrenti in goriška prefektnja Isabella Alberti. Še zlasti mora k reševanju težav več prispevati Gorica, saj je jasno, da je treba čim prej postaviti na noge središče za nudenje prve pomoči beguncem. Odklonila stališča goriške uprave ne vodijo prav nikamor. (dr)

Begunci pred centrom CIE v Gradišču

BUMBACA

GORICA - Desnosredinski shod pred sedežem dežele

Osemdeset ljudi proti šotorišču: Nočemo biti predmestje Kabula

»Nočemo postati predmestje Kabula.« S temi besedami je sinoči goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi sklenil polurno manifestacijo proti postavitvi šotorišča za begunce v Gorici. Pred sedežem dežele v Ulici Roma se je vabilu prireditelev - strank Fratelli d'Italia in Forza Italia ter Severne lige - odzvalo osemdeset ljudi.

»Zahvaljujem se prefektinji, kvestorju in pokrajinskemu poveljniku karabinerjev, ki so poskrbeli za zaključek škandala. Po njihovi zaslugi v Gorici končno ni več 165 ljudi, ki spi pod milim nebom; Goričani so se jih bali in se jih hkrati sramovali, zdaj je Gorica končno spet civilno mesto,« je med shodom zarohnel goriški župan Ettore Romoli, ki so mu navzoči glasno zaploskali. »Ne bom delal imen, vendar so si nekateri prizadevali, da bi ti ljudje ostali v Gorici. Vprašajte se zakaj?« je še dejal župan. Shoda sta se udeležila deželna svetnika Riccardo Riccardi in Rodolfo Zibera, ki je poudaril, da so Zdravniki brez meja povsem neupravičeno označili Gorico kot mesto, v katerem ne znajo upravljati z begunsko krizo. Med vsemi so izstopale besede ligaša Claudia Tomanija, po katerem so pribežniki »pustili doma svoje družine, da bi v Gorici preživeli dopust.«

Zraven prizorišča desnosredinskega shoda je svoje zastave mahaloh kakih deset predstavnikov gibanja CasaPound. Obe manifestaciji sta potekali ob okrepljeni prisotnosti sil javnega reda.

Zastave gibanja CasaPound (zgoraj); župan Romoli in deželni svetnik Riccardi (desno)

BUMBACA

Begunci bodo še naprej prihajali

Shoda v podporo beguncem se je včeraj na goriškem Travniku udeležilo le kakih trideset ljudi. »Zadeve so se nekoliko umirile, potem ko so v sredo več proslincev za azil odpeljali v Gradišče, v nekdanji center za nezakonite proslince za azil CIE. Tam vsaj imajo streho nad glavo, medtem ko je na soških bregovih niso imeli. Sicer se dobro zavedamo, da je ta rešitev le začasna, saj bodo begunci še naprej prihajali

v Gorico,« pravi odvetnik Marco Barone, ki se je včeraj udeležil manifestacije na Travniku. »Danes smo tu prisotni za to, da nas Goričani vidijo in da jih seznanimo s tem, kar se dogaja. Želimo pokazati, da obstajajo tudi ljudje, ki so pripravljeni pomagati beguncem. Potrebujemo pa spremembo v mentaliteti ljudi, da bo Gorica res gostoljubno mesto,« zaključuje prostovoljka Barbara Franzot. (av)

GORICA - Begunci

»Dežela namesto nesposobnih prefektur«

Enrico Gherghetta

»Krizno stanje ne sme trajati v nedogled, zato mora dežela prevzeti od prefektur skrb za zagotavljanje pomoči beguncem.« Tako pravi predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in pojasnjuje, da pokrajinska uprava ni dala na razpolago svojih telovadnic za ureditev zavetišča za pribežnike. »Pokrajinski svetnik Stefano Cosma je v dogovoru s pokrajinsko upravo predlagal, naj se pribežnikom nameni paviljon A v parku Basaglia. Ponudba bi bila veljavna le, če bi nam prefektura poslala prošnjo z navedbo oblike upravljanja in dolžine obdobja uporabe. Ker s prefekture nismo prejeli nikakršne prošnje, ni mogoče trditi, da se dogovor ni pozitivno izšel,« poudarja Gherghetta, po katerem je odločitev o odprtju centra CIE v Gradišču sramotna, čeprav je posledica prave humanitarne krize. »Pred enim letom je goriška pokrajina postavila šotorišče v Gorici, vendar se odleži ni ničesar spremenilo. Tako pred enim letom kot danes je jasno, da so ustanove, ki bi morale poskrbeti za nudenje pomoči beguncem, povsem nesposobne - še zlasti prefektura. Zaradi tega sem prepričan, da bi morali pristojnost nad nudenjem zatočišča beguncem odvzeti prefekturam in jo podeliti deželi, po možnosti z določitvijo izrednega deželnega komisarja,« poudarja Enrico Gherghetta.

DEMOKRATSKA STRANKA

»Zgledujte se po Merklovi«

»Goriški župan Ettore Romoli naj se zgleduje po nemški kanclerki Angeli Merkel in naj enkrat za vselej zagotovi pomoč za begunce.« Tako pravi pokrajinski tajnik Demokratske stranke Marco Rossi, po katerem je v Gorici cel kup društev in organizacij, ki bi lahko priskočila na pomoč. Rossi trdi, da je potreben tudi večji doprinos državne vlade. »Pritisk na Gorico in Gradišče je treba omiliti z obnovo nekaterih poslopij v državni lasti; dolgo trajanje del ne sme biti opravičilo. Če bi se gradbena dela začela pred enim letom, bi bila zdaj poslopja na voljo,« poudarja Marco Rossi.

GIBANJE 5 ZVEZD

»Nova Lampedusa?«

»Pred enim letom se je deželni svet izrekel proti uporabi centra CIE za nudenje zavetišča pribežnikom. Podobno stališče je zavzel tudi občinski svet iz Gradišča. Po nekaj mesecih so v center pripeljali trideset pribežnikov, ki naj bi tam ostali le za kratek čas. Zdaj so jih pripeljali drugih 110, v centru CIE so dejansko uredili novo središče za proslince azila,« ugotavlja deželna svetnica Gibanja 5 zvezd Ilaria Dal Zovo in se sprašuje, ali nameravajo v Gradišču urediti nov center za pribežnike po zgledu Lampeduse. »V Gradišču so že dali izreden doprinos k nudenju pomoči pribežnikom in smo prepričani, da bo tudi v prihodnje tako. Po drugi strani je prišel čas, da tudi ostale občine opravijo svoje,« pravi Ilaria Dal Zovo.

GORICA - Prevoznemu podjetju zasegli 1.200.000 evrov imetja

V Romuniji fiktivni sedež

Preiskavo so uspešno izpeljali finančni stražniki

V Romuniji so imeli fiktivni sedež, vse svoje posle so vodili v Gorici. Finančni stražniki so izsledili goriško prevozno podjetje, ki je utajilo plačilo davkov z odprtjem fiktivnega sedeža v Romuniji.

V okviru preiskave so pripadniki goriškega poveljstva finančne straže vzeli pod drobnogled delovanje goriškega prevoznega podjetja od leta 2009 do leta 2013. Med preiskovanjem so ugotovili, da je podjetje specializirano v organizaciji prevozov med Italijo in državami vzhodne Evrope. Preiskovalno delo se je začelo, ko so finančni stražniki ugotovili, da se nekateri tovornjaki s tujo registrsko tablico zelo pogosto

peljejo po goriški pokrajini. Preko pričevanj in s preverjanjem dokumentacije so finančni stražniki ugotovili, da je bil v uradih goriške družbe sočasno tudi sedež romunskega podjetja, ki je bilo ustanovljeno leta 2006. Lastnik obeh družb je isti podjetnik, obe se ukvarjata s prevozništvom. Z leti je romunsko podjetje prevzelo večji del strank in tudi tovornih vozil goriškega podjetja, kar mu je omogočilo, da je plačeval znatno nižje davke. Finančni stražniki so z zbrano dokumentacijo dokazali, da je bil romunski sedež podjetja le fiktiven, saj so vse dejavnosti vodili iz Gorice.

Finančni stražniki so izračunali davek na dodano vrednost, ki ga preko fi-

TRŽIČ - Zaprt je v Mantovi

V dveh nočeh vlomil v dvanajst ronških hiš

Tržiški karabinjerji so izročili sodni nalog 30-letnemu albanskemu državljanu Edmondu Trushiju, ki je na hladnem v Mantovi. Nalog je izdalo goriško sodišče na zahtevo javnega tožilstva, ki je vodilo preiskavo, v okviru katere so ugotovili, da je moški odgovoren za več vlovov v stanovanja in hiše v Ronkah in bližnji okolici. Karabinjerji so v okviru svojega preiskovalnega dela ugotovili, da je moški samo v dveh nočeh - 4. in 5. junija - vlomil v dvanajst ronških stanovanj. Tridesetletnik je v glavnem iskal zlato, kvečjemu je ukradel le še kak telefon, večjih dragocenih predmetov, televizij in drugih strojev se ni dotaknil.

Moški je sicer zaprt v Mantovi; zapor deli skupaj z bratom dvojčkom Eduardom, s katerim je očitno sestavljal uigran tatinski par. Julija so

ju aretirali karabinjerji iz Cunea. Moška sta osumljena dolge vrste tatvin, ki sta jih zakrivila v Cuneu, Mantovi, Veroni, Vicenzi, Padovi, Vidmu, Ferrari, Pisi, Rovigu, Firenci in v pokrajinah Pesaro-Urbino in Pistoia.

ktivnega sedeža goriško podjetje ni poravnalo; skupni znesek presega šest milijonov evrov. Ob zaključku preiskave so pravnega zastopnika obeh podjetij ovadili zaradi utaje 1.200.000 evrov davka na dodano vrednost. Na goriškem sodišču so odredili tudi zaseg imetja goriškega podjetja, in sicer v vrednosti

1.200.000 evrov. Finančni stražniki so osumljencu zasegli nekaj bančnih računov, tovornjakov, prikolic, nepremičnin in zemljišč v Gorici, Fari, Romanu, Miljah in Trstu. S poveljstva finančne straže opozarjajo, da je osumljenec s svojo neloyalno konkurenco oškodoval vsa ostala podjetja, ki se držijo zakonov.

ZEMONO - Državno odlikovanje Univerzi v Novi Gorici

Za izjemno uspešen razvoj

»Sodobnost, visoka aplikativnost znanj in povezovanje z industrijskimi partnerji pripomorejo k nadpovprečni zaposljivosti diplomantov«

Med svečano akademijo ob dvajseti obletnici Univerze v Novi Gorici, ki je potekala sinoči na Zemonu, je slovenski predsednik Borut Pahor rektorju Danilu Zavrtaniku izročil državno odlikovanje - red za zasluge »za izjemno uspešen razvoj in dosežke, s katerimi je oplemenitila slovenski visokošolski prostor«. Rektor pa je podelil priznanja univerze.

»Za večino študijskih programov Univerze v Novi Gorici so značilni sodobnost, visoka aplikativnost znanj in povezovanje z industrijskimi partnerji. To pripomore tudi k nadpovprečni zaposljivosti diplomantov vseh treh stopenj,« se glasi predsednikova utemeljitev odlikovanja. V njej Univerzi v Novi Gorici priznava me-

sto novega mejnika glede njenega pravnega statusa: »Je nedržavna univerza. Njen nastanek je dokaz izjemnega sodelovanja med lokalnimi skupnostmi in vrhunskimi raziskovalnimi ustanovami - mestno občino Nova Gorica, občino Ajdovščina, Inštitutom Jožef Stefan in Znanstvenoraziskovalnim centrom SAZU.« Poudarja pa tudi visoko število tujih profesorjev, ki poučujejo študente, kar je za Slovenijo pomembna novost. »Študentom in profesorjem to daje dragoceno mednarodno izkušnjo in hkrati široke možnosti za izmenjavo z evropskimi univerzami. Posebej velja omeniti katedro za krasoslovje, ki je prvo Unescovo središče v Sloveniji,« izpostavlja utemeljitev.

Častni doktorat sta včeraj prejela ilustrator Miki Muster in Gerald P. Schatten, profesor porodništva, ginekologije in reproduktivnih znanosti ter celične biologije in fiziologije na Univerzi v Pittsburghu. Zlato plaketo je rektor podelil Boštjanu Žekšu, prvemu predstojniku novogoriške univerze, priznanji častna članica in častni

član sta prejela znanstvenica s področja živilske tehnologije, kemije živil in nutrigenomike Urška Vrhovšek ter Chieu D. Tran, Pfletschinger-Habermann Professor na Univerzi Marquette (Milwaukee, ZDA). Priznanje zaslužni profesor je prejel eden najuglednejših in najprodornejših slovenskih zgodovinarjev Stane Granda. (km)

Rektor prejema odlikovanje iz predsednikovih rok

FOTO STA - STANKO GRUDEN

ŠTMAVER - Posledica neurja

Drevo padlo na kabel, pol vasi brez elektrike

Italijanska tabla za slovenski kraj

BUMBACA

V nekaterih predelih Štmavera so bili v sredo popoldne brez električne energije zaradi okvare na električnem omrežju. Sunki vetra so podrli drevo na Koničnem, ki je padlo na električni kabel in prekinilo dobavo električne energije. Brez elektrike so ostali prebivalci Koničnega, Grapajšča in Koštabona, medtem ko ni bilo težav v drugih predelih vasi. Okvaro so opravili v večernih urah, okrog 20. ure je bila elektrika povsod spet na voljo.

Goriški gasilci so včeraj opravili še nekaj intervencij, ki so bile posledica sredinega močnega deževja. Voda je zalila nekaj kleti na Krminskem, kjer je meteorna voda poplavela tudi nekaj stranskih cest. Največ težav so imeli prebivalci zaselka Corona, saj je bila tamkajšnja cesta neprevozna zaradi vode. Popolnoma poplavljen je bil tudi podvoz na pokrajinski cesti pri Moraru, meteorna voda je zalila tudi nekaj zemljišč v Koprivnem in Slovrencu.

NOVA GORICA

Nemec Romoliju: »Uprite se shodu«

»V luči dobrososedskih odnosov se na vas obračam z apelom v prid nasprotovanju napovedanemu shodu skrajnodedničarskega gibanja, ki naj bi se konec tega meseca odvil na mejnem prehodu Rožna Dolina,« je v pismu goriškemu županu Ettoreju Romoliju napisal novogoriški poslanec v državnem zboru Matjaž Nemeč (Socialni demokrati).

Nemeč na župana Gorice apelira, naj se shodu, ki ga italijansko skrajnodedničarsko gibanje Forza Nuova s somišljeniki Fiamma Nazionale prireja 31. oktobra na parkirišču pri Rdeči hiši, odločno upre. »Na podlagi lastnih izkušenj življenja ob meji si z gotovostjo upam trditi, da si tukajšnji ljudje želimo življenja v spravi in prijateljstvu. Življenja, ki naj ga v pričakovanju boljšega jutri in v reševanju aktualnih problemov - tudi begunske krize -, krojijo miroljubne rešitve ter ne vzbibi, rojeni iz nasilja, sovražnosti in podpihovanja nestrpnosti,« je v pismu za župana napisal Nemeč, ki je prepričan, da je napoved omenjenega shoda v Gorici ena izmed namer, ki se ji je treba na obeh straneh meje odločno upreti ter da se v tej luči prepreči ponizevanje vseh žrtev fašizma na evropskih tleh in da zaradi reševanja begunske krize težimo k skupnemu naporu za pomoč ljudem v stiski. Opozarja namreč na razpotje, na katerem se je znašla Evropa tako v smislu finančne kot v begunske krize.

»Pri tem vprašanju moramo z odločnimi in nedvoumnimi koraki izbrati pravo pot na že omenjenem razpotju. Pot, ki naj brez kančka dvoma Evropo na svetovnem zemljevidu še trdneje zasidra kot prostor popolnega ureditvevanja in spoštovanja človekovih pravic, kot prostor, kjer kljub različnosti živimo v prijateljstvu, kot mesto, kjer so nestrpnost, nasilje in sovražnost ne samo nezaželeni, temveč preganjani in kaznovani,« je zapisal Nemeč. »Obmejne skupnosti, ki nosijo še posebej boleče brazgotine tega pustošenja, morajo biti še dovtetnejše za vse namere, ki bi lahko to trdo prigrano sožitje in spravo med ljudmi, s svojo ideologijo, v zanikanju spoštovanja pravic človeka in njegovega dostojanstva, v preprečevanju potrebnosti nasilja, sovražnosti in nestrpnosti, razjedale,« v pismu še opozarja novogoriški poslanec Matjaž Nemeč. (km)

Mucek se je izgubil v Rupi

V Rupi so našli mačko rdeče barve z delno odrezanim repom, ki se je izgubila. Mucek naj bi zbežal iz avtomobila nekega Tržačana v okolici Dola. Sporočilo je objavila goriška pokrajina, ki sedaj išče gospodarja. Žival je zdrava, nanjo pa pazi prostovoljka; za informacije so na voljo Facebook profil »Sportello 4 zampe«, naslov sportello4zampe@provincia.gorizia.it in tel. 340-5873602. (av)

GORICA - Matejka Grgič iz Slovika

»Dobri kadri odhajajo, to je dejstvo«

Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) stopa v jutri v novo šolsko leto z *Dnevom odprtih glav*. V avditoriju slovenskega višješolskega centra v Ulici Puccini v Gorici bodo ob 11. uri najprej podelili diplome študentom, ki so zaključili triletni Multidisciplinarni program, in še dijakinji, ki je v lanskem šolskem letu zaključila program enoletnega šolanja v Ljubljani. Sledila bodo krajsša predavanja treh strokovnjakov, ki jim je skupno to, da so se iz Italije preselili v Slovenijo, se naučili slovenščine in se v novem okolju tudi uveljavili. Na srečanju, ki bo odprto javnosti, bodo spregovorili generalna direktorica švedskega podjetja Bispode Slovenija Marija Anselmi, prejemnik Zoisovega priznanja za pomembne znanstvene dosežke na področju fizike svetlobnih virov Giovanni De Ninno ter odvetnik, sodni tolmač in član komisije za sodne tolmače in pravnike Luigi Varanelli.

Pred začetkom novega študijskega leta smo se o preteklosti, sedanjosti, predvsem pa o prihodnosti Slovika in njegovih študentov pogovorili z Matejko Grgič, ki je od leta 2008 znanstvena direktorica izobraževalnega konzorcija.

Slovik so leta 2005 ustanovili z namenom, da bi s svojimi izobraževalnimi programi izpopolnjevali znanje mladih kadrov med Slovenci v Italiji. Ali vam je uspelo to uresničiti?

Mislím, da nam je uspelo mnogim mladim pripravljanim, zrelim in odgovornim kadrom posredovati določene vsebine, ki so jih potrebovali, ki so si jih želeli in za katere so bili dorasli.

Koliko teh mladih pa je našlo v naših krogih primerno zaposlitev?

Premalo. Dobri kadri odhajajo, to je dejstvo. Pridobivanje izkušenj v tujini sicer podpiram, a zdi se mi nedopustno, da ne znamo ljudi izkoristiti tudi »na daljavo«. Danes lahko imamo npr. nekega odličnega ekonomista v Sydneyu, ki prek Skypa svetuje podjetju v Gorici. Sama na tak način sodelujem s kolegi po svetu in, če to delamo jezikoslovci in filozofi, me čudi, da tega ne zmorejo tudi drugi nekoli bolj praktično naravnani profili.

Ali mislite, da je naš prostor premalo zanimiv za dobre kadre?

Prostor je lahko zanimiv, a človek mora občasno tudi v trgovino po kruh in mleko. Mimo tega, prav gotovo ne moremo ponuditi izzivov, ki jih npr. Silicijeva dolina ponuja inženirjem. Ponavljam

pa: danes si lahko v Silicijevi dolini in istočasno prek skypa in elektronske pošte sveže podjetju v Gorici.

Kje se torej zadeva zatakne? Pri naših podjetjih?

Zatakne se pri vodilnih kadrih nasploh. Ti so vajeni določenih modelov in v dobri veri izbirajo mlade kadre po nekem načelu »poglejmo, kdo je tukaj v bližini«. To pa je stvar prejšnjega stoletja. Poleg tega pa mladim ljudem tu večkrat ponujamo le »nekaj približnega«, ne ukvarjamo pa se z »rastjo« mladih. Nihče ne pomisli, da bi od posameznika iztisnil najboljšo. Po mojem mnenju imamo veliko neizkoriščenega potenciala, tudi med bivšimi Slovikovimi študenti.

Svoje nekdanje študente še vedno spremljate?

Seveda, budno jih spremljamo »na daljavo«. Moram priznati, da sem na nekatere izmed njih prav ponosna. Številni so se tudi že zaposlili, čeprav po mojem mnenju nekateri še niso našli primerne zaposlitve, a verjamem, da bo do tega še prišlo.

Osredotočimo se na sedanje študente. Jutri odpirate novo šolsko leto z Dnevom odprtih glav. Katere bodo glavne novosti letošnjega leta?

Multidisciplinarni program smo letos dokončno zrevolucionirali. Imamo le tri fiksne seminarje ob sobotah zjutraj, saj smo raje priredili več predavanj za javnost, pri katerih bodo imeli študentje Multidisciplinarnega programa posebno vlogo. Poleg tega želimo čim več vlagati v delovne prakse in obiske podjetij ter prirediti več strokovnih izobraževanj na različnih področjih. Za mlajše dijakke smo razvili raznolik program Ekstra, naša trenutna uspešnica pa je program polletnega oz. enoletnega šolanja v Ljubljani.

Kaj pa načrtujete za prihodnost?

Najprej želimo vzpostaviti kadrovske svetovanje za podjetja in organizacije. Pokazati jim želimo, kako je to pomembno. Mladim želimo nuditi več možnosti za stik z delom in s podjetji. To velja predvsem za tiste mlade kadre, ki so v tujini našli zaposlitev in ki izgubijo stik z našim prostorom. Nazadnje pa želimo razviti delovanje na področju jezikovnih storitev za italijanski in slovenski prostor. Dvojezičnost namreč ni stanje, ki ga govorci dobi s krvjo. Dvojezičnost je spretnost, ki jo je treba gojiti in razvijati.

Albert Voncina

K dejavnostim Slovika sodi tudi predstavitev študija v Sloveniji

GORICA-NOVA GORICA - Na skupnem trgu

Info točka za mesti

V stavbi železniške postaje jo bosta uredila novogoriški Kulturni dom in goriški zavod Area 57/15

V zadnjih enajstih letih, ki so minila od ureditve Trga Evrope oz. Transalpina, skupnega trga obeh Goric pred novogoriško oz. severno železniško postajo, je bilo prelitega že veliko črnila o tem, kako edinstveni trg, ki sicer privablja turiste, nikakor ne zaživi ter da bi tam kazalo vzpostaviti vsaj skromno info točko z informacijami, ki bi služile obiskovalcem. Dokler je v stavbi železniške postaje še vztrajala turistična agencija Lastovka, so vlogo turističnih informatorjev opravljali kar njeni uslužbenci, ko je pred nekaj leti agencija zaprla vrata, pa je tam ostala praznina. Zato je včerajšnja novica o tem, da se v nekdanjih prostorih omenjene agencije vzpostavlja kulturno-informacijska točka, in to za obe mesti, Gorico in Novo Gorico, toliko bolj razveseljiva. Po dolgih letih pobud, ki so ostale le izrečene, pa mesti dobivata tudi skupni spletni info portal o dogodkih.

Informacijsko točko odpirata novogoriški Kulturni dom v sodelovanju z zavodom Area 57/15. Stična točka, bo omogočala obveščanje in pretok informacij med Novo Gorico in Gorico ter njuno okolico. »Pogodbo s slovenskimi železnicami za najem prostora smo že podpisali. Računamo, da bomo info točko odprli čez približno mesec dni,« je včeraj za Primorski dnevnik povedala direktorica novogoriškega kulturnega doma, Pavla Jarc, ki poudarja, da je prav čezmejno sodelovanje eden od pomembnih ciljev ustanove, ki jo vodi ter da se le-ta že vrsto let povezuje tako s Slovenci kot Italijani. Pri tem izpostavlja zgledno sodelovanje s Kulturnim domom iz Gorice, Kulturnim centrom Lojze Bratuž, Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel in neka-

Trg Evrope - Transalpina FOTO K.M.

terimi pomembnimi italijanskimi društvi, kot npr. Progetto Musica, Dramsam, Controtempo, Lucide, Forum za Gorico, Arcobaleno in drugimi. »Vse to z namenom, da bi vzpostavljali čezmejno povezovanje in medkulturni dialog s sosednjo Gorico in bližnjo Furlanijo Julijsko krajino,« dodaja Jarčeva.

Po mnenju ustanoviteljev kulturne info točke ima Goriška zaradi specifične lege v sebi neverjeten potencial, ki ga je po-

RUBIJE-VRH S ponedeljkom asfaltiranje občinske ceste

Zaradi neugodnih vremenskih razmer so odložili obnovno ceste med Rubijami in Vrhom, ki bi se morala začeti v torek. S sovoledne občine sporočajo, da bodo dela izvedli prihodnji teden, zato bo cesta zaprta od ponedeljka, 19. oktobra, do vključno sobote, 24. oktobra. Obnovili bodo prvih 400 metrov ceste od križišča s pokrajinsko cesto št. 13 navzgor proti Vrhu. Asfaltirali bodo okrog sto metrov cestišča, na ostalih 300 metrih bodo sanirali le najbolj dotrajane točke. Občinska cesta bo zaprta v obe smeri od križišča s pokrajinsko cesto št. 13, ki povezuje Rubije in Gabrje, do osnovne šole na Vrhu. Na Vrh se bo mogoče pripeljati iz Petovelj ali s pokrajinske ceste št. 15, ki povezuje Devetake in Poljane.

trebno izkoristiti, zato je nujno potrebno razvijati čezmejne projekte ter se bolj natančno in premišljeno posvečati povezovanju s sosednjo Gorico: »V zadnjem času je to sodelovanje res precej zamrlo, čeprav so bila ob padcu meje na tem področju pričakovanja upravičeno velika. Prepričani smo, da je še veliko neizkoriščenih možnosti za povezovanje obeh mest, ki bosta le skupaj lahko močnejši in pomembnejši tudi v skupnem evropskem prostoru.«

Odločitev, da kulturno-info točko, ki bo obenem tudi sedež zavoda Area 57/15, umestijo v stavbo novogoriške železniške postaje ob Trgu Evrope, najbolj nazornem stičišču obeh mest, je tako najbolj naravna in logična izbira. Omenjeni zavod že pripravlja tudi dvojezični čezmejni spletni portal *GoriziaNovaGorica*. Spletna stran bo omogočala pretok informacij med mestoma in sicer z objavo različnih dogodkov, s poudarkom na kulturi, tako na slovenski kot na italijanski strani. Poleg informacij o dogodkih v Novi Gorici in Gorici ter bližnji okolici, bo portal nudil uporabne informacije za turiste, pa tudi za lokalne prebivalce z obeh strani meje, ki še vedno premalo poznajo dogajanje in običaje pri sosedih. En del spletne strani bo posvečen zgodovini, arhitekturi in zanimivostim obeh mest.

Ustanovitelj kulturne info točke si želita v bodoče ponudbo nadgraditi z odprtjem majhne trgovine z lokalnimi izdelki, knjigami in DVD-ji, notranjost delno opuščene železniške postaje pa nameravajo izkoristiti za organizacijo razstav in drugih kulturnih prireditev, ki bi privabile tako prebivalce slovenske kot tudi italijanske strani.

Katja Munih

TRŽIČ - Župani proti ukinitvi

Hočejo zdravniško vozilo

»Tržič ima središčno vlogo« - Opozarjajo na intervencije v občini Devin-Nabrežina

Župani iz Tržiča Silvia Altran, Ronk Roberto Fontanot, Štarancana Riccardo Marchesan, Škocjana Silvia Caruso, Turjaka Enrico Bullian, Foljana Redipulje Antonio Calligaris, Zagraja Elisabetta Pian, San Piera Claudio Bignolin in Doberdoba Fabio Vizintin so poslali pismo predsednici deželne vlade Debora Serracchiani in deželni odbornici za zdravstvo Marii Sandri Telesca, s katerim zahtevajo ohranitev zdravniškega vozila v tržički bolnišnici. Župani so zaskrbljeni zaradi rezov, ki jih predvideva deželni načrt urgentne oskrbe in ki naj bi prizadeli tržičsko mestno okrožje in sosednje kraje. Danes razpolaga tržička bol-

nišnica z dvema rešilcema in enim zdravniškim vozilom, za katerega pa je v reformi predvidena ukinitve.

Županom se zdi ukinitve zdravniškega vozila povsem neupravičena. »Ukinitve ni v skladu z določili načrta za reorganizacijo urgentne oskrbe, ki predvideva prisotnost zdravniškega vozila v kraju s središčno lego,« poudarjajo župani in opozarjajo, da z zdravniškim vozilom iz tržičke bolnišnice pogosto nudijo pomoč tudi v občini Devin-Nabrežina. Načrt deželne urgentne oskrbe sicer dodeljuje goriški pokrajini le eno zdravniško vozilo; dobila naj bi ga Gorica, s čimer se pa v Tržiču nikakor ne strinjajo.

MARINA NOVA - Sklep tržiške občine

Prekvalificirano območje bo nosilo Mandelovo ime

Na občini v Tržiču so prižgali zeleno luč za poimenovanje območja ob obrežju v Marini Novi po Nelsonu Mandeli, nekdanjemu južnoafriškemu predsedniku in borcu proti apartheidu.

Tržički občinski odbor je v prejšnjih dneh odobril sklep, ki je potrdil junijski predlog člana občinske topomastične komisije Giovannija Lacopa o poimenovanju prekvalificiranega območja v Marini Novi po Mandeli. Prenovitveni poseg ob Ulici Bagni Nuova je predvidel ureditev novega parkirišča in zelenice, ki se nahajata na zemljišču v občinski lasti.

Za poimenovanje po Mandeli se je svojčas že zavzel tudi tržiški podžupan Omar Greco. Mandela je umrl 5. decembra 2013, ko je imel 95 let. Le nekaj tednov kasneje je Greco predlagal, naj se po Mandeli poimenuje ena izmed mestnih zelenic.

»Mandela je zgled nenasilnega boja proti rasni diskriminaciji in nepravičnosti; ne da bi se maščeval za doživete krivice, si je po padcu apartheida vseskozi prizadeval za mir in za družbeno-gospodarski razvoj svoje domovine,« je že lani poudarjal Omar Greco. Njegova zahteva bo v kratkem uresničena.

Nagrajeni med

V Pantiaccu je bila v začetku meseca deželna razstava medu. Svoje proizvode so razstavili čebelarji iz cele dežele; največ jih je bilo sicer z Videmskega, nekaj jih je prišlo tudi iz goriške pokrajine. Silvan Ferfolja iz Doberdoba in Sara Devetak z Vrha sta prejela odlično oceno za svoj cvetlični med; v kategoriji »posebnih« vrst medu je prvo mesto zasedel Marko Ferfolgia iz Doberdoba s svojim rešeljnikovim medom. Komisija je med ocenila z 92,3/100 točkami in pojasnila, da povsem odgovarja značilnostim te posebne vrste.

Račun za odpadke

Na domove občanov Tržiča prihajajo računi za plačilo davka na odpadkih Tari, ki bo letos, v primerjavi z lanskim letom, nižji za 4-8 odstotkov, sporoča tržiška občina. Občani lahko plačajo celotni znesek ali vsoto porazdelijo v štiri obroke. V ta namen bodo v kuverti dobili pet različnih računov glede na izbiro ene ali druge opcije; na računih bo označen tudi rok za plačilo. (av)

Danes Goriški vrtljak

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo danes uprizorjena prva gledališka predstava v okviru 19. sezone Goriškega vrtljaka. Gre za igro »Lili in Ptica pravice« izvedbi ustvarjalne delavnice Talija, ki je namenjena učencem od 2. do 5. razreda slovenskih osnovnih šol. Učenci se bodo zvrstili v dveh izmenah, in sicer ob 9.30 in 10.45.

Da ne bomo pozabili

Jutri ob 10.30 bodo v dvorani občinskega sveta v Ronkah odkrili tablo v spomin na ženske, ki so umrle med prvo svetovno vojno. (av)

Quinzi o Tomincu

Univerza za tretje življenjsko obdobje iz Gorice vstopa v novo akademsko leto. Uvodni dogodek bo danes ob 16.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž, kjer bo Saša Quinzi, kustos Pokrajinskih muzejev, predaval o Josipu Tomincu ob 150-letnici smrti.

Bellavite o Soči

Andrea Bellavite bo nocoj ob 21. uri na sedežu planinskega kluba CAI v Ulici Rossini v Gorici predstavil svojo monografijo o Soči; med večerom si bo mogoče ogledati tudi fotografije Massima Crivellarija. (av)

O Soči tudi v Mošu

V župnijski dvorani v Mošu (Ulica XXIV Maggio) bodo danes ob 17. uri odprli razstavo, na kateri bodo razstavljali učenci osnovnih in nižjih srednjih šol z Goriškega, ki so sodelovali na natečaju Moja Soča. Do 1. novembra pa bo v veži županstva na ogled razstava Elise Carmen Brumat in Livia Casseseja. (av)

O Michaelstaedterju

Na sedežu visoke šole za jezikovne posrednike CIELS v vili Ritter v goriških Stražcah bo danes z začetkom ob 15. uri govor o Carlu Michaelstaedterju. Predavali bodo docenti z Univerze v Trstu in profesor šole CIELS Fabio Corigliano. (av)

Zelišča iz Laškega

V knjigarni Ubik Rinascita v Tržiču bodo danes ob 18. uri predstavili drugo izdajo knjige »Lerbariol - Pianta spontanea di uso alimentare della Bisiacaria«, ki so jo Alfredo Altobelli, Rosa Braut in Marino Boriani posvetili zeliščem iz Laškega. (av)

GORICA - Informativna dneva civilne zaščite

Val zaradi potresa na Peloponezu bi pot nadaljeval do Trsta in Tržiča

Ozemlje Goriške in celotne Furlanije Julijske krajine sodi po številu in moči potresov med dejavnejša območja. Prav zaradi nevarnosti potresnih sunkov morajo biti tukajšnji prebivalci pripravljeni na naravne katastrofe. Za večje ozaveščanje goriških občanov bodo tako jutri in v nedeljo, 18. oktobra, med 10. in 18. uro poskrbeli člani goriške civilne zaščite, ki so pristopili k državni pobudi *Io non rischio* (Jaz ne tvegam). V skupno 430 italijanskih

mestih bodo ljudem nudili napotke, kako naj se obnašajo in kaj naj storijo v primeru potresa, cunamija, plaza ali poplave.

V Gorici bo civilna zaščita imela postojanko na Verdijevem korzu, pred Ljudskim vrtom. Tam bo namestila šotor in posebno plastično časovno črto, s katero bodo prikazali vse potrese, ki so jih v Gorici zabeležili od štirinajstega stoletja do današnjih dni. Prostovoljci bodo delili letake z informacijami o ravnanju v primeru

potresa ali cunamija, priredili pa bodo tudi nekatere vzgojne igre za otroke. »Če so tukajšnji prebivalci že seznanjeni z nevarnostjo in posledicami potresnih sunkov, pogosto zanemarjamo cunamije. Vedeti je treba, da je cunami močno prizadel jadransko obalo pred nastankom Benetk. Valovi, ki lahko nastanejo med potresom na Peloponezu, pa lahko pot nadaljujejo do Trsta in Tržiča,« opozarja občinski odbornik Francesco Del Sordi. (av)

NOVA GORICA - Euroinvest Zaradi stečaja na prodaj poslovni prostori in parkirišča v Eda centru

Stečajna upraviteljica novogoriške družbe Euroinvest Branka Remškar je na podlagi sklepa okrožnega sodišča, ki je postal pravno močan s 1. oktobrom, objavila javno zbiranje nezavezujočih ponudb za nakup ali najem poslovnih prostorov in parkirišč v Eda centru. Oboje je v celoti v lasti Euroinvesta.

»Zbiranje ponudb poteka izključno zaradi pridobitve informacij o možnosti prodaje poslovnih prostorov in parkirišč (skupaj v paketu ali posamično) oziroma njihove oddaje v najem. Stečajni dolжник ni dolžan skleniti pogodbe z nobenim ponudnikom,« je v javni objavi zapisala Remškarjeva, ki pisne ponudbe zbira do 30. novembra letos. Na podlagi prejetih ponudb bo oblikovala posamezne sklope nepremičnin za najem oz. prodajo, kar bo izvedeno skladno s sklepom stečajnega sodišča v nadaljevanju stečajnega postopka Euroinvesta. Ponudniki bodo obveščeni o izidu javnega zbiranja ponudb v roku petnajstih dni po poteku roka za njihovo oddajo. (km)

Novogoriški Eda center

FOTO K.M.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.
DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.
DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.
DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.15 - 18.00 - 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.40 »Black Mass - L'ultimo gangster«.
Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.10 Woman in gold«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Suburra«.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 17.45 - 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.45 »Black Mass - L'ultimo gangster«.
Dvorana 2: 17.20 - 19.50 - 22.15 »Maze runner - La fuga«.
Dvorana 3: 17.50 - 19.50 »Fuck you, prof!«; 21.50 »Sopravvissuto - The Martian«.
Dvorana 4: 16.00 »Inside out«; 17.45 - 20.00 - 22.15 »Lo stagista inaspettato«.
Dvorana 5: 17.00 - 19.45 - 22.15 »Suburra«.
DANES V NOVI GORICI
V KULTURNEM DOMU 20.15 »Ritem norosti« (Filmsko gledališče).

Gledališče

»ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 18. oktobra ob 17. uri »Družinske zgodbe Zmagota in Vitorje« (Boris Piciga), nastopa KD Gledališka skupina

- Dekani. 8. novembra ob 17. uri »Vse zastoj!« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželni Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v krilu« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«. NAGRADA MACEDONIO: danes, 16. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici »Una serata per Cesco«, nastopa gledališka skupina La Ringhiera iz Vicenze s predstavo »Zoo di vetro« (Tennessee Williams); predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 16. in 17. oktobra v abonmaju »Krvava gora« (Gregor Brazel); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Obvestila

SKRD Jezero skupaj s čipkarsko šolo iz Gorice organizira tečaj klekljanja za otroke in odrasle ob četrtek med 17. in 20. uro v društvenih prostorih v Doberdobo. Vpisovanje in informacije po tel. 338-2127942 (Katja).

DRUŠTVO SLOVENSKEKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 7. novembra, v Eda centru v Novi Gorici. Odhod ob 17. uri iz Doberdoba, nato z običajnimi postanki v Jamljah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču in pri lekarni, v Podgori pri telovadnici, pri vagi in na trgu Medaglie d'oro/na Goriščku. Srečanje bo ob 18. uri v restavraciji Eda centra. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

Čestitke

»Standreška klapa se veseli, ker Abraham v Števerjan hiti. MARTINU in SARI vse najboljše!

Koncerti

DRUŠTVO SLOVENSKEKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo v nedeljo, 25. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu F. Prešeren v Boljuncu pri Trstu tradicionalna pevska revija »Starosta Mali princ« z nastopi štirih zborov primorskih mest. Članice društvenega ŽepZ in spremljevalce bo odpeljal avtobus iz Gorice ob 13.30. Zaradi omejenega števila mest na avtobusu je obvezna čimprejšnja prijava po tel. 0481-532092.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bodo v sklopu niza »Oktober jazz« 19. oktobra ob 20.30 nastopili Mia Žnidarič, vokal, Steve Klink, klavir in Robert Jukič, bas.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 21. oktobra ob 20.45 koncert kvinteta Barutti; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

Šolske vesti

»ŠOLA ZA STARŠE« z norveškim pedagogom Godijem Kellerjem bo potekala 3. in 6. novembra med 17. in 20. uro v Gorici (lokacija bodo organizatorji sporočili naknadno). S svojimi izkušnjami, toplino in duhovitostjo bo staršem pomagal razumeti, kaj se dogaja z njihovimi otroki, opremil pa jih bo tudi s potrebnim zaupanjem vase, da jim bodo znali pristopiti naproti in odpravili kakšno vzgojno zagato. Prijave in informacije na drustvo.lampyris@gmail.com ali po tel. 347-7300222 (Michela) ali tel. 00386-41760671 (Suzana). Prirejata društvo za razvoj waldorfske pedagogike Lampyris in Združenje staršev otroškega vrta Pikapolonica iz Pevme.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA STARŠE v Dijaškem domu v Gorici od 9. novembra: začetniški (35 ur) ob ponedeljkih in četrtek 17.15-18.30 in nadaljevalni (35 ur) ob ponedeljkih in četrtek 18.30-19.45. Informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 do 30. oktobra.

GLASBENE DELAVNICE Z DAMJANO GOLAVŠEK v ludoteki Pikanogavička, ki deluje v Dijaškem domu v Gorici. Za otroke 3. letnika vrta ob sredah od 15.45 do 17.00, prvo srečanje 21. oktobra; za otroke 2. letnika vrta ob torkih od 15.45 do 17.00, od 12. januarja; vpisovanje do 16. oktobra oz. do zasedbe mest.

Izleti

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, članski izlet z avtobusom v Gorenji Tarbij na tradicionalni praznik košanja »Burnjak«. Odhod avtobusa iz Boljunca ob 7.00 po običajni poti preko Bazovice do Štivana. Ob 8.45 bo avtobus v Gorici na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 9.30 ogled Stare gore, ob 11.30 prihod, nato kosilo, kočert v vaški cerkvi in koncert Ansambla »Modrijani«. Ob 18.00 ogled Čedad. Cena izleta je 35 evrov in vključuje prevoz in kosilo. Vpisovanje v uradih zveze v Trstu (tel. 040-362941) in Gorici (tel. 0481-82570).

AŠKD KREMENJAK IN TD DREN vabita v nedeljo, 18. oktobra, na 20. Kraški krožni pohod Jamlje-Sela na Krasu (SLO) - Jamlje: ob 9. uri vpisovanje pohodnikov v večnamenskem centru v Jamljah, ob 10. uri štart, ob 11. uri malica na vrhu Kremenjaka, ob 13. uri kosilo v Jamljah, ob 14.30 družabne igre za prehodni pokal, sledi prosta zabava s plesom. Obvezen je veljaven osebni dokument ter se priporoča primerna obutev. V primeru slabega vremena pohod odpade.

KD SABOTIN prireja »26. pohod na Sabotin« v nedeljo, 18. oktobra. Zbirališče na sabotinski cesti ob 8.30 z odhodom ob 9. uri, ob 10.30 bo maša v cerkvi Sv. Valentina. Sledilo bo kosilo v društvenih prostorih v Štmavru.

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENSKEKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo onkolog Simon Spazzapan predaval o rakastih boleznih v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri v Tumovi dvorani KB centra na Korzu Verdi 51 v 3. nadstropju nad knjižnico Damir Feigel v Gorici.

»KNJIGA OB 18.03« v dvorani APT železniške postaje v Gorici: danes, 16. oktobra, bo Alberto Custerlina predstavil svojo knjigo »La carovana dei prodigi«, z avtorjem se bo pogovarjal Alessandro Mezzena Lona.

KULTURNO DRUŠTVO SABOTIN iz Štmavra prireja v soboto, 17. oktobra, ob 20.30 v prostorih društva na Znoorišču 4 v Štmavru kulturni večer. Predvajali bodo film »Trenutek reke« Anje Medved in Nadje Velušček, sledilo bo srečanje z avtoricama.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita na »Srečanje pod lipami« ob 60. obletnici podpisa Videmskega sporazuma in 40. obletnici podpisa Osimskega sporazuma. Na to temo bo spregovoril Jože Šušmelj v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri v centru Lojze Bratuž v Gorici.

VZPI VRH IN KD DANICA prirejata večera z naslovom »Spomini na vojno« v centru Danica na Vrhu: 22. oktobra bo domačin Virgilj Černic spregovoril o tem, kako je kot otrok doživel fašistično oblast in o času, ki ga je preživel v partizanih.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Carla Sedeusig vd. Steffani iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti, sledila bo upepelitev.
DANES V TRŽIČU: 11.00, Mario Anastasio (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.30) v baziliki Sv. Ambroža in na pokopališču.

ZARIŠČE

Neuslišani klic Alberta Camusa

ANDREJ BERDON

27. člen italijanske Ustave je smrtno kazen dopuščal le za kazenske prekrške v vojnem času, reforma iz leta 2007 pa je odpravila še to možnost. Evropski pravni red ne pozna smrtno kazni, kar je po splošnem mnenju neovrgljiv civilizacijski dosežek, s katerim se je stara celina rešila objema barbarske preteklosti. Vsakdanja kronika je polna zločinov, ki se kaznujejo z ostrejšo ali daljšo zaporno kaznijo, a življenja Država ne jemlje.

Vprašanje najstrožje kazni se je v Italiji letos dvakrat pojavilo zaradi zločinov, ki so bili storjeni na tujem. Na pomlad so aretirali maročana in ga osumili, da je sodeloval pri pokolu v muzeju v Tunizu. Italija ni sprejela zahteve po njegovi ekstradiciji v Tunizijo, ker bi ga tam lahko obsodili na smrt. Izročitev osumljenca tuji državi obravnava člen 698 kazenskega postopnika. Prvotno besedilo je omogočalo ekstradicijo iz Italije v državo, ki je nudila ustrezna jamstva, da ne bo usmrtila izročene kaznjence. Leta 1996 pa je prišlo do preobrata. Neki italijanski državljani naj bi zagrešili umor v ZDA, ki so potem od Italije zahtevale njegovo izročitev in obenem izjavile, da ga ne bo doletela smrtna kazen. Zadeva je prišla do Ustavnega sodišča. Slednje je leta 1996 s sodbo št. 223 potrdilo prevladujoči značaj zaščite človekovega življenja in razglasilo protiustavnost člena 698. Dotični osumljenec ni bil izročil Ameriki.

Leto jesen pa je nastal pravi škandal v zvezi s Savdsko Arabijo, ki so jo organizatorji Turinskega knjižnega sejma nameravali proglasiti za častnega gosta. Prireditelji pa so prislunhili opozorilu Amnesty international. V Arabiji so od avgusta 2014 do junija 2015 obglavili kar 175 ljudi, enega vsak drugi dan. Tu ne gre le za kriminalce. Leta 2012 so aretirali sedemnajstletnega oporečnika, ker se je udeležil protestne manifestacije in ga letos obsodili na smrt. Še srhljivejša je zgodba mladega bloggerja. Aretirali so ga, ker je na spletu objavil svoje kritične misli do države in citiral francoskega pisatelja Al-

berta Camusa. Naložili so mu deset let zapore in kar tisoč udarcev z bikovko, vsak sveti islamski petek mu jih bodo dodelili petdeset. Že po prvem »obroku« je nesrečnež dejal, da drugega ne bo preživel. Spričo navedenega bi bilo častno mesto Savdske Arabije na Turinskem sejmu prava blamaža.

Smrtna kazen kot ostanek primitivizma in koncentrat iracionalne maščevalnosti pa žal ni uveljavljena le v zaostalih ali sfanatiziranih državah. Redno jo izvajajo tudi Združene države Amerike. Res je sicer, da ne obsodijo na električni stol bloggerja zaradi bodic na račun Obame. Tu naj bi obstajalo pravo sorazmerje med zločinom in kaznijo, saj ZDA obsojajo storilce hudih zločinov. Logika državne usmrtnice pa je v svojem globokem bistvu povsod enaka. Država si lasti pravico, da človeku vzame življenje. To barbarstvo je isto v ZDA kakor v Savdski Arabiji, na Kitajskem, Severni Koreji in drugod.

ZDA same sebe postavljajo za svetilnik svobodne zahodne družbe. Zato je tembolj nerazumljivo njih vztrajanje pri najstrožji obsodbi. Zakaj se osnovni civilizacijski aksiom – pravica do življenja – ni še uveljavil v ZDA je ena največjih zagonetk današnjega časa. Pomembni ameriški misleci sicer dokazujejo nehumanost in nesmiselnost plinske celice ali strupene injekcije. Oblast, naj bo republikanska ali demokratska, pa hladnokrvno obsoja. Kljub besedilom Johna Grishama, kljub šokantnim filmom, kot npr. »Life of David Gale«, kljub pozivom intelektualcev ZDA, vztrajajo na svojem stališču. V Ameriki je usmrtnice obsojenca samoumevna. Tako kažejo filmske nanizanke, v katerih omikani preiskovalci z zadoščanjem odpravljajo tovrstno obsodbo. Pomenljive so tudi polemike o predragem plinu, ki naj bi ga nadomestil bolj poceni strelski vod.

V sistem je sunil papež Frančišek med nedavnim obiskom severne Amerike. Papež je pisno posegel pri guvernerjih treh zveznih držav in zahteval, naj že najavljene usmrtnice prekličijo. Ameriška po-

litika ga je poslušala in nekaj eksekucij so oblasti prenesle na kasnejši datum. Kljub toplemu sprejemu in zborovskemu naglašanju Frančišku pa vse kaže, da bo tudi njegov klic k humanosti preslišan. ZDA ne odstopajo od svoje krvoločne logike.

Razloge za odklanjanje je mogoče najti v zborniku SMRTNA KAZEN (Cankarjeva založba, 1989). Med raznimi prispevki gre navesti slovito besedilo RAZMIŠLJANJE O GILJOTINI izpod sijajnega peresa Alberta Camusa. Cel kup argumentov govori proti obravnavi sankcij. Najprej je tu ontološka pravica do življenja. Če je uboj kaznivno dejanje, ker jemlje življenje, je takšen tudi uboj, ki ga opravi Država. Pereč problem je možnost sodne zmote. Prestajanje zapore je moč preklicati in po krivici obsojenemu plačati odškodnino. Po smrtni obsodbi pa je sodna napaka nepopravljiva. Razsvetljena pravna doktrina poudarja tudi surovost kazni ne le ob aktu usmrtnice, a tudi v mukotrpnem, večletnem pričakovanju na eksekucijo. Ameriški obsojenec Charyl Chessman je bil postavljen na električni stol po več desetletnem čakalju, med katerim je napisal knjigo o neznosnem zavlačevanju. Tu odpove vsak princip o humani in smiselni kazni. Prav tako je ugotovljena nekoristnost sankcije, ki naj po mnenju zagovornikov smrtno kazni ustvarila strah in zaustavila morebitne storilce kaznivih dejanj. V ZDA se že tako velik obseg kriminala ne manjša, zaporniška populacija pa je tu najštevilnejša v razmerju s prebivalstvom. Skratka, odvzem življenja je primitivni in odvratni refleks maščevalnosti, ali zakon taliona, kakor mu pravi Camus: »Denimo, da bi bilo pravično in nujno izravnati umor žrtve s smrtjo morilca. Toda usmrtnice ni samo smrt. Od odvzema življenja se enako razlikuje kakor koncentracijsko taborišče od ječe. Usmrtnice je nedvomno umor, ki aritmetično plača storjeni umor«. Ta aritmetika je temna pega pravnega razmisleka marsikje po svetu. Evropa je častna izjema, kar plemeniti njen pravni red.

PISMA UREDNIŠTVU

O Bliskovi in vsakršni krivdi le na podlagi dokazov

Gospa Iva Pavlin Žurman se moti, kjer pravi, da me je njeno pismo, ki je izšlo v sobotni prilogi Dela (5. sept. 2015) - v zvezi s polemiko o tigrovcih - "razburilo", nasprotno, prebrala sem ga z rastočim zanimanjem, zlasti mi je bila všeč njena zahteva po dokazih ob vsaki trditvi, ker plodove intuicije govorcev in razpravljavcev ne jemlje sploh v ozir, ji nič ne pomenijo, navajam prosto, da ne bom predolga, vendar strogo po smislu. Zlasti me je pritegnil drugi del njene misli, kjer se po analogiji sklicuje na Bliska. Svetujem njej - in tudi drugim - da spet prečita(jo), kar je sama napisala o Albertu Grudnu, jaz bom njeno misel skrajšala in navedla le najnujnejše in najbolj obdolžujoče, da bo bolj izstopalo, in sicer, da je bil: "... partizan, spomeničar, narodni heroj, pa je vendar likvidiral kar nekaj domačinov ... in je šele nekaj let znano (vendar zamolčevano) ... da je umoril tudi sestro Pina Tomažiča Danico in njenega moža Stanka Vuka ... ter njenega prijatelja ... ko so se ... odpravljali v partizane..." Konec citata.

No, mene spet zanima le drugi del navedka, kjer teče beseda o Danici in ostalih, ki jih je Blisk spravil na oni svet, saj nekje v sredini svojega pisma pravim, da bo ta del verjetno pritegnil tudi ostale raziskovalce in kolege, ki se na straneh tržaškega dnevnika "... že kar dolgo, a brez vidnih uspehov trudimo in grebemo, da bi se pretolkli do resnice o trojnem političnem umoru ... Na žalost se nismo dokopali do nobenega zares tehtnega in neovrgljivega dokaza ... Nič, same gole nezanesljive in včasih prav iz trte izvite domneve in bolj ali manj neobjektivna ugibanja, pogosto skregana z zdravom pametjo. Še vedno opletamo le z ugibanji in indici, ki večkrat temeljijo le na ... govoricah na bazi nepreverjenih in nepreverljivih spominov iz druge ali tretje roke ... itd A doslej nič konkretnega ali otipljivega. Nekateri ... bolj površne sorte ali bolj nagle in pristranske nature ... bi nam radi razpečali prav do

gospo Ive po analogiji citiranega Bliska, ... ki je le na temelju ... govoric menda najbolj indiciran in nam ga brez vsakršnih trdnih dokazov vsilili kot ubijalca, ... kar pa meni in tudi drugim iz raziskovalne skupine vest ne dopušča, da bi na to pristali ... V zadnjem odstavku svojega pisma pa prosim gospo Ivo, naj nam pomaga iz zagate in nam odkrije dokaze, do katerih se je ona srečno prebila ali naj nam samo namigne, kje naj jih poiščemo.

Brž ko sem prebrala njeno repliko v sobotnem Primorcu z navedbo, kje pač tičijo dokazi, (v Demokraciji z dne 16. aprila 2015), sem zanosila sezansko knjižničarko, naj mi iz nje skenira članek z naslovom Še četrti umor »narodnega heroja« Alberta Grudna - Bliska (1.del), in naj mi ga pošlje kot priponko, kar se je zgodilo, hvala. V svojem članku pa Ivo Žajdela med drugim, kar ni v zvezi z mojo prošnjo, pravi, da je že večkrat pisal o Albertu Grudnu, da pa je "o zločincu iz ulice Rossetti ... povzel ugotovitve Martina Breclja v tržaškem Primorskem dnevniku, 20. aprila 2014, v katerem je zapisal pričevanje neke gospe, da je Albert Gruden sodeloval (tudi) pri znamenitem trojnem umoru v ulici Rossetti v Trstu 10. marca 1944, ko so »neznanci« umorili dr. Stanka Vuka, njegovo ženo Danico (roj. Tomažič) in naključnega gosta Draga Zajca." Konec citata.

Kaj je napisal časnikar Breclj 20. aprila 2014 in vse, kar sodi zraven, pa bom povedala v nadaljevanju, ki bo izšlo prihodnjič, ker sem kvoto besed, ki mi jo pisma do puščajo bržčas že preseglala. Dolgojezičnim mojega kova slaba prede na tem svetu.

Jolka Milič

ŠTANJEL - Počastili 150-letnico rojstva Maksa Fabianija

Vodovodni sistem spet deluje

ŠTANJEL - Ferrarjev vrt v Štanjelu, ki ga je v tej srednjeveški vasi komenske občine zasnoval v 20. letih prejšnjega stoletja arhitekt in urbanist Maks Fabiani, ki je bil rojen 1865 v bližnjem Kobdilju in umrl 1962 leta v Gorici, je v teh dneh doživel novo pridobitev. Skoraj po sto letih dokončne izgradnje in ureditve so prejšnji petek odprli prvi del obnovljenega vodovodnega sistema, ki je nazadnje deloval pred 70 leti. To je druga večja prireditev, ki jo je komenska občina letos organizirala v spomin na tega velikega Kraševca, kateremu so ob 150-letnici rojstva v maju v kvadratnem stolpu grajskega palačija v Štanjelu odprli razstavo z naslovom »Adijo Dunaj, pozdravljen Štanjel!«.

Gre za pridobitev, ki je še kako pomembna za revitalizacijo parka in nadaljnji razvoj turizma na komenskem Krasu. Skoraj po sto letih dokončne izgradnje in ureditve Ferrarjevega vrta je ta petek (9.10.) zopet zaživel prvi del vodovodnega sistema in z njim tudi znamenita fontana in vodna zavesa na osrednjem delu znamenitega bazena v spodnjem nizu parka. Postavili pa so še dve informacijski tabli, ki ponazarjata in opisujeta Fabianijev vodovodni sistem, ki ga je Fabiani na videz zelo preprosto znala povezati v celoto in s tem postavil izjemen tehnološki feonomen na Krasu, čigar prebivalci so do tedaj stoletja

Del obnovljenega vodovodnega sistema

OLGA KNEZ

bili boj za osnovno dobrino - vodo.

»Problem, ki je danes v naši občini pereč, je propadanje kulturne dediščine zadnjih 70 let. Posledica je izguba kulturnih spomenikov, kar bo v identiteti prostora za vedno spremenilo podobo naše vrhunske in edinstvene geografske lokacije. Temu problemu bom v svojem mandatu namenil vso pozornost, da trend propadanja obrnemo v smer revitalizacije in oživitve. To je danes naša priložnost za gospodarski, kmetijski in turistični razvoj,« je na petkovih slovesnostih v Štanjelu poudaril komenski župan Marko Bandelli, ki je negativno presenečen nad

proračunom Ministrstva za kulturo, ki ni predvidelo sredstev za obnovo znamenitosti slovenske in narodne identitete. Ob tem pa apelira na Zavod za varstvo kulturne dediščine, da prislunhne k oživiljanju in investiranju v tovrstne objekte, ki imajo za cilj ekonomsko ozadje, razvoj, zagon gospodarskega turizma in novih delovnih mest. Tako vidi v Štanjelu potencialne gospodarske in ekonomske priložnosti.

Parkovna ureditev kot je Ferrarjev vrt, je nastajala med leti 1923 in 1929, zaključen pa je bil leta 1934. Vključuje še druge povsem funkcionalne ureditve (zele-

njavni vrt, sadovnjake, ledenico, vodovodni sistem in podobno), ki so omogočili dobro samooskrbo kompleksa. Znan je povsem zaradi umetnega jezera-bazena z otočkom (kjer se odvijajo poroke), umetne votline (grotte), razglednega paviljona in drugih, na videz okrasnih elementov, ki jih je Fabiani spretno prepletal s funkcionalnimi. Ferrarjev vrt, ki je edini večji parkovni kompleks iz prve polovice 20. Stoletja na Krasu in v Sloveniji, je bil leta 1999 razglašen za kulturni spomenik državnega pomena, lani pa ga je komenska občina prevzela v upravljanje.

Neprecenljivo delo pri več kot 10-letnem raziskovanju in vzpostavitvi kompleksnega podzemnega vodovodnega sistema v vrtu je opravila domača arhitektka in predsednica Ustanove Maks Fabiani Nataša Kolenc. »Uspeli smo obnoviti Fabianijev vodovod, njegovo dediščino, kije več desetletij molče ležala zakopana pod zemljo, saj je kot je rekel Mali princ »Bistvo oreh nevidno«. Vse to smo opravili iz treh razlogov: razumeti in ohraniti tehnično dediščino, še posebej, če je še vedno v funkciji. Želeli smo oskrbeti vrt z vodo za zalivanje in mu dati boljše možnosti tudi v rastlinskem delu in nenazadnje pritegniti čim večje število obiskovalcev z vodnimi atrakcijami in ustrezno promocijo spomenika. Torej prispevati k kulturnemu turizmu,« poudarja Kolenčeva. Pri tem se je izkazalo, da je Fabiani zasnoval kompleksen sistem, ki je bil enkrat zgrajen, zelo enostaven pri svojem delovanju in je brez vzdrževanja dočakal 70 let. Fabiani je dva osnovna principa zbiranje kot v kraških kalih in kot v štirih združil in nadgradil tako, da je vili in pripadajočemu vrtu že v 20. letih 20. stoletja zagotovil tekočo vodo, ki se je zbirala v različnih kakovostih.

Kolenčeva in Bandelli sta odprla vodovodni sistem z delujočo fontano in vodno zaveso.

Olga Knez

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER. Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Nad Alpami in severnim Sredozemljem je ciklonsko območje. Hladna fronta se prek Slovenije pomika proti vzhodu. V višinah še priteka k nam zelo vlažen zrak.

Povsod po deželi bo spremenljivo oblačno vreme s plohami in kakšno nevihto. Na obali bo pihal zmeren jugo. V hribih bo lahko snežilo do nadmorske višine okrog 1300 m. Hladneje bo.

Danes bo zjutraj in deloma dopoldne pretežno oblačno, predvsem na zahodu bo občasno deževalo. Sredi dneva in popoldne bo spremenljivo oblačno, pojavljale se bodo krajevne plohe, v bližini morja tudi posamezne nevihte. Jutranje temperature bodo od 6 do 13, najvišje dnevne od 11 do 17 stopinj C.

Povsod po deželi bo spremenljivo do pretežno oblačno, občasno bodo še krajevne padavine, deloma plohe. V ponedeljek bo sprva oblačno s padavinami, popoldne se bo delno zjasnilo.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.22 in zatone ob 18.19
Dolžina dneva 10.57

LUNINE MENE
Luna vzide ob 10.27 in zatone ob 20.29

NA DANŠNJI DAN
Leta 1934 - Močno deževje in sneženje v Julijskih Alpah. Do jutra naslednjega dne je največ padavin padlo v Bovcu, 206 mm; v Soči so jih namerili 155 mm, v Bohinjski Bistrici 153 mm in na Bledu 146 mm.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.07 najnižje -26 cm, ob 10.59 najvišje 44 cm, ob 17.50 najnižje -40 cm, ob 23.49 najvišje 22 cm. Jutri: ob 5.32 najnižje -20 cm, ob 11.28 najvišje 39 cm, ob 18.20 najnižje -37 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 17,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m14	2000 m4
1000 m10	2500 m1
1500 m7	2864 m1

UV indeks bo ob jasnem vremenu sredi dneva po nižinah 3 in v gorah 3,5.

Po bogatih Kitajski pred ZDA

ŠANGHAJ - Na Kitajskem je letos prvič več milijarderjev kot v ZDA, kaže raziskava, ki jo vsako leto objavlja šanghajski založnik Hurun Report. V komunistični Kitajski se je lani število milijarderjev povečalo kar za 242 na skupno 596, medtem ko jih imajo v ZDA «le» 537. Najbogatejši Kitajec je po novem nepremičninski magnat Wang Jianlin, ustanovitelj konglomerata Wanda, ki ima pod palcem 34,4 milijarde dolarjev. Na vrhu je izpodrinil ustanovitelja spletne trgovine Alibaba, Jacka Maa, ki se mu je premoženje zaradi padca delnic na borzah nekoliko zmanjšalo. Še vedno pa je vreden 22,7 milijarde dolarjev.

Revnejši umirajo 11 let prej

NEW YORK - Mestno ministrstvo za zdravje New Yorka je na podlagi statističnih podatkov izračunalo, da prebivalci najrevnejšega predela Brooklyna umirajo v povprečju 11 let prej, kot tisti, ki imajo precej pod palcem in si lahko privoščijo življenje na Manhattnu v bližini Wall Streeta. V brooklynskem predelu Brownsville živi okoli 86.000 ljudi, od tega 76 odstotkov temnopoltih in njihova pričakovana življenjska doba je povprečno 74,1 leta. V bližini Wall Streeta je pričakovana življenjska doba 85,4 leta. Poročilo, ki ga še pripravljajo, upošteva razne dejavnike kakovosti življenja oziroma zdravja, kot je kajenje, debelost, diabetes, mamila, onesnaženje zraka, kakovost stanovanj in trgovin.

SUPER POPUSTI

od 19. ure dalje:

ABBA SHOW

PLANETTUŠ FEST >>>>

SOB | 17. 10. | DO POLNOČI!

PLANET tuš KOPER

Logos: TVOJ RADIO, Podravka, Amicus, planet.koper, www.planet-tus.si

DISCO PLANET KOPER SOB 17.10. 22H

SECRET DISCO

Back to Biz

MISS SHONY / NIGHTSHIFT VS DESTUFF
MC KOKA / NARDO VS IMPULZ / ALYOSA PAPS

ZARA	H&M	D	CCC SHOES & BAGS	NEWYORKER	Ann CHRISTINE	BABY CENTER	C&A	Heris	TAKKO	Bershka
promod	MARELLA PENNYBLACK	PUNT ROMA	comma	s.Oliver	s.Oliver PREMIUM	Deeigal	Accessorize	PAPRIKA		
DOROTHY PERKINS	Stradivarius	LOTTERIA SLOVENIJE	MASS	BAGS & MORE	GIOVANNI GALLI					
Vitapur	hitex	okaïdi	intimissimi CALZEDONIA	Etam	Gelix	LISCA	OFFCEMORE	7 camicie	ZOOTIC	vita care
TOMAS SPORT	Vip	SPINNA	SPINNA	PRIMAFIT	DaDa	čakula	glacial			
Rayher	SPEKTER	PALMA	Leonardo	dormeo	mitja	TOKO	bagatt	Salsa		
Peperoni	SENSILAB misli Zdravo	CINEPLEX	telemach	tušdrogerija	tuš HIPERMARKET	OSLAVJA	Bowling	DISCO PLANET		